

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνη δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμνη καὶ Τρίμνη ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 2 Μαρτίου 1935

Ἔτος 57ον. — Ἀριθ. 14

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἦταν πολὺ ἀπίθανο ἡ Μαρία-Ρό-
ζα ἡ τόσο τυπικὴ καὶ τόσο πρόθυμη
νὰ περιποιηθῇ τῇ θεῇ της, νὰ κα-
τεβῇ στὸ περιβόλι καὶ νὰ κἀνὴ βόλ-
τες ἀντὶ νὰ φέρῃ τὸ γιαντρίκι ποὺ
τῆς ζήτησαν. Ὡστόσο
ἡ Μαργαρίτα τις παρα-
δέχτηκε αὐτὲς τις ἐξη-
γήσεις ὅπως ὁ ναυαγὸς
ποὺ πιάνεται ἀπὸ ἓνα
εὐθραυστο σάνιδι.

— Πρέπει νὰ γυρίσω
σπίτι, εἶπε. Θὰ στείλω
τοὺς ὑπηρέτες νὰ ψάξουν
στὸ πάρκο.

— Θάρτῳ μαζί σου,
προθυμοποιήθηκε νὰ τῆς
προτείνῃ ἡ λαίδη Σδέ-
σεγκαμ, ποὺ ἡ μητρικὴ
τῆς καρδιά εἶχε συγκι-
νηθεῖ κατάβαθα μπρὸς
στὴν ἀπελπισία τῆς μι-
κρούλας.

Σιωπηλὲς ἡ νεαρὴ κυ-
ρία καὶ τὸ κοριτσάκι κα-
τέβηκαν μαζί τὴν ἐξω-
τερικὴ σκάλα καὶ χώθη-
καν μέσα στὴ σκοτεινὴ
καὶ ἄγρια νύχτα. Δὲν ἔ-
βρεχε πιά, μὲ τὸ βάθος
τοῦρανοῦ ἔσχιζαν ἀκόμη
φευγαλέες ἀστραπὲς καὶ
ἀκουγόταν τὸ ὑπόκωφο
μουγκρητὸ τῆς βροντῆς...

Ἡ Μαργαρίτα, ποὺ ὥστόσο δὲν ἦταν
δειλὴ, ἔτρεμε ἀπὸ φόβο καὶ ἀγωνία.
Ἡ καίμενούλα ἡ Μαρία-Ρόζα πόσο
θὰ φοβόταν ὁλομόναχη μέσα στὸ βά-
θος τοῦ πάρκου... Ὁ γρήγορος, γρή-
γορος νὰ τρέξουν, νὰ ψάξουν νὰ τὴν
βροῦν, νὰ τὴ φέρουν πίσω σπῆτι, τὴν
ἀγαπημένη ἀδελφούλα της. Καὶ ἡ
Μαργαρίτα ἄρχισε, ἀδίκως, νὰ κατη-

γορῇ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ της καὶ νὰ
λέγῃ ἀπὸ μέσα της: «Ἦμουν κακὸς
φύλακας, δὲν ἤξερα νὰ φυλάξω τὴν
ἀδελφή μου».

Στὸν μεγάλον διάδρομον τοῦ πύργου
δύο ὑπηρέτριες συζητοῦσαν ζωηρά.

«Τὰ φῶτα σὲ λίγο χάθηκαν στὸ βάθος τοῦ πάρκου».
(Σελ. 158 στ. β'.)

Ἡ Μαργαρίτα θέλησε νὰ τὴς ρω-
τήσῃ, μὰ ἔνοιωθε κλεισμένο τὸν λαι-
μό της καὶ κανένας ἡχος δὲν βγήκε
ἀπὸ τὸ στόμα της. Τέλος ἀποφάσισε
νὰ μιλήσῃ ἡ λαίδη Σδέσεγκαμ.

— Γύρισε πίσω ἡ δεσποινὴς Μα-
ρία-Ρόζα:

— Ἀχ, ὅχι, μυλαίδη, ἔκανε μ' ἓνα
ἀναστεναγμὸ ἡ μιὰ ἀπὸ τίς καμαριέ-

ρες, καὶ ἀρχίζουμε νὰ φοβόμαστε μή-
πως...

Μιὰ αὐστηρὴ ματιὰ τῆς λαίδης
Σδέσεγκαμ τὴν ἔκοψε στὴ μέση: ἡ
Μαργαρίτα εἶχε γίνῃ ἀσπρη σὰν πανί.

— Πηγαίνετε νὰ φωνάξετε ὅλο τὸ
ὕπηρετικὸ προσωπικὸ, εἶπε ἡ μητέ-
ρα τῆς Ἐδίθ. Καὶ νὰ συγκεντρωθῇτε
ὅλοι σας ἐδῶ στὸ χῶλλ. Ἐχω νὰ
δώσω διαταγὰς γιὰ νὰ βγῇτε νὰ κά-
νετε ἐρευνες παντοῦ.

Λίγα λεπτὰ ἀργότερα
ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ
πύργου ἦταν μαζεμένο.

— Λεῖπει μονάχα ὁ
Ἰδάν, ὁ ἐπιστάτης, εἶπε
ὁ θυρωρὸς. Δίχως ἄλλο
ὁ κύριος μαρκήσιος θὰ
τοῦ τηλεφώνησε νὰ τρέ-
ξῃ γιὰ καμμιά ἐπείγουσα
δουλειά.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε ἡ
λαίδη Σδέσεγκαμ χωρὶς
νὰ δώσῃ καὶ μεγάλη προ-
σοχή στὰ λόγια του. Κι'
αὐτοὶ ποὺ εἴσατε, φθά-
νετε βέβαια, δὲν εἶν' ἔ-
τσι; Θὰ πάρετε ὁ καθέ-
νας στὸ χέρι του ἀπὸ ἓ-
να φαναράκι ἢ ἓνα ἡλεκ-
τρικὸ φανό, ἢ ὅτι ἔχετε
τελοςπάντων καὶ θὰ ψά-
ξετε μέσα στὸ πάρκο.
Δὲν θὰ φῆσετε οὔτε μιὰ
γωνιά ποὺ νὰ μὴν τὴν
ψάξετε. Νὰ ψάξετε καὶ
μέσα στὰ περίπτερα καὶ
κάθε δέκα βήματα νὰ
στέκεσθε καὶ νὰ φωνά-
ξετε. Καὶ προσέξετε σ' αὐτὸ ποὺ θὰ
σᾶς πῶ: Ὅποιος βρεῖ τὴ δεσποινίδα
Μαρία-Ρόζα θὰ πάρῃ γι' ἀμοιβή του
ἐκατὸν πενήντα φράγκα.

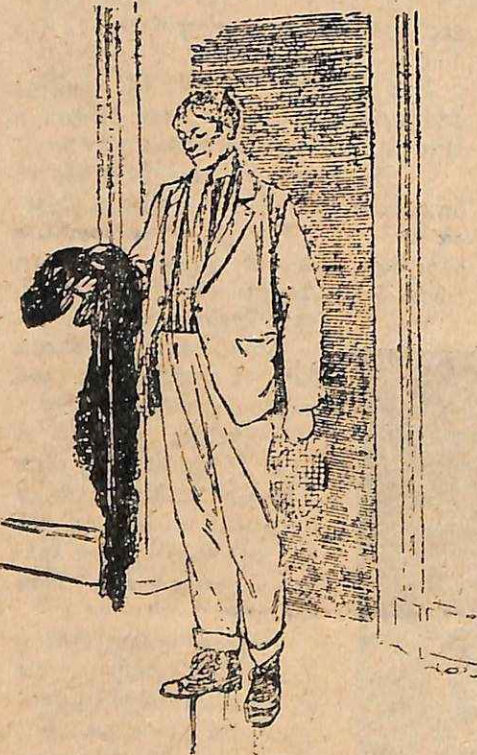
Ἦτοτε ἀπ' τὰ λόγια αὐτὰ ἡ ἐνε-
ργητικὴ λαίδη στράφηκε πρὸς τὴ
Μαργαρίτα ποὺ στεκόταν δίπλα της
κατάχλωμη καὶ δαγκώνοντας τὰ χεί-
λια της γιὰ νὰ μὴν κλάψῃ.

— «Ελα, καλό μου παιδάκι, μὴν χάνεις ἔτσι εἶπε ἡ κυρία Σθέσεγκαμ. Ἡ ἀδελφή σου δὲν χάθηκε βέβαια. Σὲ λίγα λεπτά θὰ βρεθῇ καὶ θὰ εἶναι πάλι ἐδῶ.

Τὰ δάκρυα ὅμως ἄρχισαν κιόλας νὰ κυλοῦν στὰ μάγουλα τῆς καϊμένης τῆς Μαργαρίτας παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές της νὰ τὰ κρατήσῃ.

— Καλὰ θὰ κάνης, μικρούλα μου, νὰ πᾶς νὰ πέσης στὸ κρεβάτι σου, εἶπε ἡ λαϊδὴ Σθέσεγκαμ. Ἐοὺ δὲν στέκεσαι πιά στὰ πόδια σου.

— «Ὁ, ὅχι κυρία, ἔκανε τὸ-κοριτσάκι ὑψώνοντας παρακλητικὰ τὰ μάτια του. Νὰ πᾶω νὰ κοιμηθῶ χω-

«Ὁ ὑπηρέτης κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα μαῦρο κουρέλι...»

ρίς νὰ ἔχω μάθῃ τίποτε, εἶναι πολὺ σκληρό.

— Τότε λοιπόν, εἶπε ἡ λαϊδὴ, θὰ πᾶμε νὰ καθήσουμε στὸ στρογγυλὸ σαλονάκι ἀπ' ὅπου φαίνεται κι' ἡ μεγάλη σκάλα καὶ οἱ δυὸ πλευρὲς τοῦ πάρκου κι' ἔτσι θὰ μπορέσουμε νὰ παρακολουθήσουμε ὅλες τὶς ἐρευνες καὶ νὰ μάθουμε ἀμέσως τὰ καλὰ νέα πού δὲν πιστεύω νὰργήσουν.

Μπήκαν μαζί στὸ σαλονάκι τὸ ἴδιο ὅπου λίγες ἡμέρες πρὶν ἡ Μαρία-Ρόζα ἔπαιζε στὸ πιάνο τὰ κομμάτια τῆς πού ετοίμαζε γιὰ τὴ γιορτὴ. Ἡ λαϊδὴ Σθέσεγκαμ κάθησε σὲ μιὰ πολυθρόνα, μὰ ἡ Μαργαρίτα εἶχε τέτοια ἀγωνία, ὥστε ἔμεινε ὀρθία, μὲ τὸ πρόσωπο κολλημένο στὸ τζάμι πού ἡ ἐπαφή του δρόμιζε τὸ φλογι-

σμένο της μέτωπο, καὶ παρακολουθοῦσε τοὺς γύρους πού ἔκαναν οἱ ὑπηρέτες μέσ' στὸ πάρκο. Τὰ φῶτα ἄρχισαν νὰ κουνιούνται μέσα στὸ περιβόλι ἀκολουθώντας τοὺς κυκλῶντες ἀπὸ τὰ παρτέρια κι' ὕστερα βυθίστηκαν μέσα στὸ ὑγρὸ καὶ σκοτεινὸ πάρκο ὅπου ὁ βραδυλὸς ἀέρας τὰ ἔκανε νὰ τρεμοσβύνουν. Κάθε τόσο ἀκούονταν φωνές, πού ἡ νύχτα κι' ἡ ἀπόσταση τὶς ἔκαναν νάντηχον πρὸ πένθιμες ἀκόμη, καὶ πού καλοῦσαν ἀκούραστες: Δεσποινὶς Μαρία-Ρόζα, Δεσποινὶς Μαρία-Ρόζα!

Μὰ σὲ λίγο καὶ οἱ φωνὲς καὶ τὰ φῶτα χάθηκαν στὸ βάθος τοῦ πάρκου.

Ἡ Μαργαρίτα ἐξαντλημένη πιά ἀπὸ τὴν κούραση ἤρθε κι' ἔπεσε ἐπάνω σ' ἕναν καναπέ. Οὔτε αὐτὴ οὔτε ἡ λαϊδὴ Σθέσεγκαμ μιλοῦσαν. Ἡ καρδιά τους ἦταν τόσο βαρεὶά πού δὲν ἔβρισκαν νὰ ποῦνε τίποτε. Τὸ κοριτσάκι ἔμοιαζε σὰ κοιμισμένο. Μὰ κάθε τόσο ἕνας πνιγμένος λυγμὸς φνέρωνε πῶς ἦταν ξύπνια καὶ ὑπέφερε περιμένοντας τὴν ἀδελφή της. Τὸ μικρὸ κομψὸ ρολογάκι τοῦ σαλονιοῦ χτυποῦσε ἀκούραστο τὶς ὥρες. Τὸ κρουσταλλένι, καὶ χαρούμενο κουδούνισμα τοῦ μετροῦσε τὴν ἀτέλειωτη ἐκείνη νύχτα καὶ οἱ ἐρευνες στὸ ἀπέραντο πάρκο ἀκόμη ἐξακολουθοῦσαν.

Ἐπιτέλους λίγο μετὰ τὴ μίσηση τοῦ πρώτου φῶς φάνηκε στὴν ἄκρη τοῦ πάρκου, διέσχισε τὸν κήπο, ἀνέθηκε τὴ σκάλα. Ὑστερα φανερώθηκε ἕνα δεύτερο, ἕνα τρίτο. Οἱ ὑπηρέτες γύριζαν πίσω. Τὰ λασιωμένα παπούτσια τους, τὰ ρούχα τους τὰ σχισμένα ἀπ' τὰγκάθια καὶ τὰ χαμόκλαδα, ἔδειχναν καθαρὰ πῶς οἱ ἐρευνὲς τους εἶχαν γίνῃ μ' ὅλη τὴν εὐσυνειδησία. Ὁ ἕνας ὕστερα ἀπ' τὸν ἄλλον, στέκονταν στὸ κατώφλι τοῦ μικροῦ σαλονιοῦ, κι' ἔλεγαν μὲ θλιμμένο ὕφος τὴν ἴδια πάντα φράση:

— Δὲν τὴν βρήκαμε, κυρία.

— Πηγαίνετε, νάναπυρρίττε λίγο, εἶπε ἡ λαϊδὴ Σθέσεγκαμ σὸν τελευταῖο. Μόλις ξημερώσῃ θὰ ψάξουμε σ' ὅλο τὸ σπιτί γιὰ νὰ βροῦμε ἔστω καὶ τὴν ἐλάχιστη ἔνδειξη...

Μιὰ δυνατὴ φωνὴ τὴν ἔκοψε στὴ μέση. Ἡ Μαργαρίτα εἶχε τιναχθεῖ ὀρθὴ ἀπὸ τὸν καναπέ. Οὔτε τοὺς ὑπηρέτες συλλογιζόμενα πού ἦταν μπροστά, οὔτε τίποτε. Καταλάβαινε μονάχα τὴ φοβερὴ ὑπόψια πού φανέρωναν τὰ λόγια τῆς λαϊδῆς Σθέσεγκαμ.

— Νὰ ψάξουμε γιὰ ἐνδείξεις; φώναξε. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί φοβόσαστε λοιπόν; Τί ἀπόγινε ἡ δυστυχισμένη ἡ ἀδελφή μου;

— Μόνον ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, ἔκανε

ἡ καλὴ κυρία μὲ μιὰ φωνὴ πού μόλις ἀκούγονταν.

Καὶ πέφτοντας στὴν ἀγκαλιὰ ἡ μιὰ τῆς ἄλλης ἄφησαν τὸν πόνο τους νὰ ξεσπάσῃ.

Ἐπιτέλους ἄρχισε νὰ χαράζῃ καὶ ἡ αὐγὴ φώτισε τὸ περιβόλι ὅπου ἡ θύελλα εἶχε ρίξει χάμω ὅλα τὰ λουλούδια κι' εἶχε μαθῇσει ὅλες τὶς πρασιναδες. Μὰ τὸ θέαμα αὐτὸ δὲν ἦταν τίποτε μπροστὰ στὸ θλιβερὸ θέαμα πού παρουσίαζαν οἱ δυὸ γυναικες ὅταν ἔπεσε ἐπάνω τους τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Τὸ πρόσωπο τῆς Μαργαρίτας ἦταν πελιδνὸ καὶ τὰ μάτια της τόσο βαθουλωμένα, πού ἡ λαϊδὴ Σθέσεγκαμ τρόμαξε μόλις τὴν ἀντίκρουσε. Ὡστόσο δὲν ἐπεχείρησε νὰ τῆς πῇ νὰ πάῃ νὰ ξαπλώσῃ. Καταλάβαινε πῶς ἡ δυστυχισμένη ἡ μικρούλα προτιμοῦσε νὰ εἶναι ἐκεῖ. Ἀλλωστε στὸ διάδρομο εἶχαν ἀρχίσει πάλι νὰ μαζεύονται οἱ ὑπηρέτες.

Καὶ οἱ ἐρευνες ξανάρχισαν, μὲ προσοχὴ καὶ μὲ σύστημα. Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ σαλονάκι οἱ δυὸ γυναικες ἔκουγαν τοὺς ὑπηρέτες νάνοιοι κλείνουν τὶς πόρτες καὶ νάνεθοκατεβαίνουν τὶς σκάλες. Ἡ Μαργαρίτα εἶχε πέσει γονατιστὴ μπρὸς σὸν καναπέ.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AΛKIANH

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΒΡΥΣΗ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

Θέλουν νὰ ποῦν πῶς τὸν παλιὸ καιρὸ, πού ἡ φαντασία καὶ ἡ πραγματικότητα ἦταν ἕνα καὶ τὸ αὐτό, πού ὁ θρύλος ἀνακατωνόταν σὲ κάθε περιστατικὸ, πού τέλος τὰ παραμῦθια ἦταν ὅλα ἀλήθεια κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ λαοῦ, — ἕνας ἀνθρωπὸς ἐκεῖ μέσα στὴν Ἀνατολή, σὸν τόπο τῆς καλοζωίας, ἐκεῖνο τὸν καιρὸ μάλιστα, δὲν ἦταν καθόλου τυχερός. Ὅ,τι καὶ νᾶκανε τοῦ πῆγαινε ἀνάποδα: μάλαμα νᾶπιανε, πού λέει ὁ λόγος, χῶμα γινότανε. Τὴν κακομοιριά του αὐτὴ τὴ διηγόταν σὲ ὅποιον ἔβρισκε. μὰ τοῦ κάκου: κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ πῇ τί ἔπρεπε νὰ κάνῃ.

Τέλος ἀποφάσισε νὰ πάρῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ φύγῃ, κι' ὅπου τὸν βγάλει ἡ ἄκρη. Πᾶει, πᾶει, βρίσκει ἕνα γέρο ντερβίση.

— Ὡρα καλὴ τὸ παλληκάρι.

— Νᾶσαι καλὰ, γέρο μου.

— Ποῦ ἀποδῶ μὲ τὸ καλὸ;

— Ἐρῶ κι' ἐγὼ: νά, πῆρα τὸ δρόμο κι' ὅπου μὲ βγάλ' ἡ ἄκρη.

Καὶ τοῦ διηγῆθηκε μὲ συντομία τὴν κακομοιριά του.

— Ἀκουε, τοῦ λέει ὁ γέρος, θὰ τραβήξῃς ἴσια ἀπ' ἐδῶ, ὁ δρόμος αὐ-

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΛΩΡΟΥ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΔ'.

— Βαρεθήκαμε τὴν ξενιτιά! εἶπε ὁ Φλῶρος.

— Ἐπιθυμήσαμε τὴ γλυκειὰ μας πατρίδα! εἶπε ὁ Ἀρουραῖος.

— Θέλαμε, ἂν ἦταν τρόπος, νὰ γυρίσουμε κεῖ, εἶπε ὁ Φλῶρος.

— Ἀχ, ἄχ!... ἔκαμαν κι' οἱ δυὸ μαζί, ἔτοιμοι νὰ κλάψουν.

Ὁ κύριος Ἱπποπόταμος συγκινήθηκε.

— Καὶ μένα, εἶπε, θέλετε νὰ μᾶφήσετε;... Ἄς εἶναι, δὲν παραπονιέμαι. Τὴν πατρίδα του κανένας τὴν ἀγαπᾷ περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο.

— Ἐλάτε μαζί μας καὶ σεῖς, εἶπε ὁ Φλῶρος. Νὰ ταξιδέψουμε πάνω στὴ ράχη σας καὶ νὰ περάσουμε τὴ μεγάλη θάλασσα ὅπως περνοῦμε τὸ ποτάμι. Ἐτσι δὲν θὰ χωριστοῦμε ποτέ.

— Παιδιά ἀσυλλόγιστα! εἶπε ὁ Ἱπποπόταμος. Σεῖς θέλετε νὰ γυρίσετε στὴν πατρίδα σας κι' ἔχετε δίκιο· ἂν ἐρχόμουν ὅμως μαζί σας, ἐγὼ θὰ ζοῦσα πιά στὴν ξενιτιά. Ἐπειτα, ρωτήσατε ἂν μὲ σηκώνῃ ἔμένα τὸ κλίμα τῆς πατρίδας σας, πού μόνο τὸ καλοκαίρι κάνει λίγη ζέστη, μὰ τὸ χειμῶ-

Ο ΤΣΙΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ

— Γιὰ τὸν κόσμο πεντάρα δὲν δίνω. Ἐρῶ πούμαι τεμπέλης πολὺ.

Ζῶ μονάχα νὰ τρώω, νὰ πίνω,

Καὶ τὸν ὕπνο ποθῶ πού ὀφελεῖ.

Ὁ πατέρας συχνὰ μὲ μαλώνει.

Κι' ἡ μητέρα μὲ βάζει μπροστά,

Μὰ, ταῦτέ μου ποτέ δὲν ἰδρώνει

Κι' ὁ σκοπὸς μου ὁ ἴδιος βασιτά.

— Προτ' ἀπ' ὅλους ἐγὼ μὲ τὴν τσάντα

Στὸ σχολεῖο μὲ σπουδὴ τρέχω πάντα.

Κι' ὅταν παίζω σκαλάκια οἱ ἄλλοι

Τὰ μαθήματα ἐγὼ μελετῶ.

Κι' εὐχαρίστηση βρίσκω μεγάλῃ

Τὴν ἀγότη δολιχῶν νάποικῶ.

— Πᾶψε, φίλε, ταῦτιά μου σκοτίζεις,

Τὴ ζωὴ σου περνᾷς πληχτική.

Στὸ σχολεῖο πού ὅλο πᾶς καὶ γυρίζεις,

Καμμιὰ γλύκα δὲν βρίσκει' ἐκεῖ.

Σὲ λυποῦμαι πολὺ, σὲ οἰκτεῖρω,

Τὸ σχολεῖο σὲ καντῆντησε τοῖρο!

— Μὴ σὲ νοιάζει, καλέ μου, γιὰ μένα

Δὲν σὲ βάζω σὲ ἀνθρώπου σειρά.

Τεμπέλακο μου, νοῦμερο ἕνα

Τρώγῃ, πίνῃ, κοιμῶ, μιὰ χαρά,

Νὰ χοντραίνῃς πολὺ νὰ παχύνῃς

Γουρουνάκι σωστὸ μὲ μᾶς γίνῃς!

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

να κάνει παγωνιὲς καὶ ρίχνει χιόνια; Θὰ πέθαινα σὲ λίγον καιρό. Ὅχι, ὅχι, μικρά μου! Νὰ πᾶτε στὸ καλὸ, ἀφοῦ νοσταλγῆτε τόσο. Μὰ ἐγὼ δὲν θάρθω μαζί σας. Θὰ σᾶς στείλω καὶ θὰ μείνω ἐδῶ.

— Πῶς; πῶς; ἔκαμαν ζωντὰ ὁ Φλῶρος κι' ὁ Ἀρουραῖος.

— Δὲν ἔξω, δὲν σᾶς λέω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἱπποπόταμος. Δὲν εἶπατε πῶς θέλετε νὰ γυρίσετε; Πολὺ καλὰ; Τὸ πῶς εἶναι δική μου δουλειά. Περιμένετε λίγο καὶ θὰ τὸ μάθετε.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ ἔκαμαν τὸν περιπάτο τους στὸ ποτάμι, πάνω στὸ κεφάλι τοῦ Ἱπποπόταμου, δὲν γύρισαν πίσω, παρὰ βγήκαν κι' οἱ τρεῖς σ' ἕνα μέρος κοντὰ στὴ μεγάλη θάλασσα ὅπου χυνόταν τὸ ποτάμι.

— Ἐδῶ θὰ μείνουμε λίγες ἡμέρες, εἶπε ὁ Ἱπποπόταμος. Ἐπειτα...

— Ἐπειτα; ἔκαμαν ζωντὰ ὁ Φλῶρος κι' ὁ Ἀρουραῖος.

— Ἐπειτα θὰ ἰδῇτε. Περιμένετε.

Καὶ περίμεναν... Ἐνα πρωῒ, ὁ Ἱπποπόταμος τοὺς φώναξε, λέγοντας πῶς εἶχε κατὰ νὰ τοὺς δεῖξῃ. Καὶ τοὺς πῆγε σ' ἕνα μέρος κοντὰ, πίσω ἀπὸ ἕνα βράχο, ὅπου εἶδαν — τί χαρὰ τους! — ἕνα καραβάκι σχεδὸν ἑτοιμὸ.

Τὸ εἶχε σκαρῶσει γι' ἀγάπη τους ὁ καλὸς Ἱπποπόταμος μὲ ξυλάκια,

κλαδιά και βούρλα. Ήταν πολύ στερεό, κι είχε κατόρτια, τιμόνι, κατάστρομα κι' απ' όλα.

— Α, τί ώραίον! φώναξαν οι φίλοι μας. Μά πώς θά περπατᾷ στη θάλασσα;

— Μὴ σᾶς μέλη! ἀποκρίθηκε ὁ Ἱπποπόταμος. Δὲν εἶναι ἀκόμα τελειωμένο. Σήμερα θά τὸ καλαφατίσω, θά τοῦ βάλω καὶ πανιά ἀπὸ φύλλα μπανανιάς.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΕΦΤΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορά κι' ἔναν καιρό, ἦταν ἕνας γέρο-βασιλιάς ποὺ βασίλευε γιὰ καιρὸ μὲ γνώση τὸ λαὸ του κι' εἶχε κουρασθεῖ πιά νὰ εἶναι πάντα τόσο σφοδρὸς καὶ νὰ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ βασιλεύῃ. Ἐπιθυμοῦσε τὰ λίγα χρόνια ποὺ τοῦ ἔμεναν ἀκόμῃ νὰ ζήσῃ, νὰ τὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι στὰ περὶβόλια του, θαυμάζοντας τὰ λουλούδια καὶ τοὺς καρπούς τῆς γῆς καὶ τὸν χειμῶνα νὰ παρατηρῇ τοὺς φωτεινοὺς ἀστερισμοὺς τοῦ οὐρανοῦ, γιατί ἕνας βασιλιάς ποὺ φορᾷε στὸ κεφάλι του τὴν βαρεῖά του κορώννα, δὲν ἔχει καιρὸ γιὰ ὅλα αὐτά.

Γι' αὐτὸ εἶπε στὸν γιό του:

— Παράλαβε τὴν κορώννα μου καὶ τὸ σκῆπτρο μου καὶ διάλεξε ἀπὸ τίς ώραῖες βασιλοπούλες τῶν γειτονικῶν βασιλείων μιὰ γιὰ γυναῖκα σου, κι' ἐγὼ θά παραιτηθῶ ἀπὸ τὸν θρόνο μου γιὰ νὰ πάρῃς ἐσὺ τὴν θέση μου.

— Καλὰ, ἀπάντησε τὸ βασιλόπουλο, ὅταν μοῦ βρῇς τὴν κατάλληλῃ βασιλίσσα, τότε θά γίνω κι' ἐγὼ βασιλιάς.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο, εἶπε ὁ βασιλιάς. Θὰ στείλω τοὺς ἀγγελιαφόρους μου στὰ γειτονικὰ βασίλεια καὶ θά καλέσω τίς βασιλοπούλες νὰ παρουσιασθοῦν στὴν αὐλή μου καὶ τότε θά διαλέξῃς ὅποια σ' ἀρέσει.

— Ἀλλά, εἶπε τὸ βασιλόπουλο, νὰ καλέσῃς μόνο ὅσες ἔχουν ἕνα ἰδιαίτερο χάρισμα ἢ ξέρουν μιὰ τέχνη, γιατί στὰ ταξίδια μου εἶδα πολλές, ἀλλὰ καμμιά ἀνήμερά τους δὲν εἶχε κάτι ποὺ θά μ' ἔκανε νὰ πέσω στὰ πόδια της καὶ νὰ τῆς πῶ: Θέλεις νὰ γίνῃς βασιλίσσα;

— Οἱ βασιλοπούλες εἶναι τόσο πολλές, ποὺ σίγουρα θά βρῇς μιὰ τέτοια, εἶπε ὁ βασιλιάς.

— Ἄν ὅμως δὲν τῇ βρῶ, τότε σὲ παρακαλῶ νὰ μείνῃς ἀκόμῃ στὸ θρόνο, γιατί ἡ κορώννα θά μοῦ εἶναι πολὺ βαρεῖά χωρὶς βασιλίσσα.

— Μὴν ἀνησυχῇς, οἱ νέες ποὺ θά ἔρθουν θά ἔχουν ὅλες ώραῖα κατσαρά μαλλιά καὶ γελαστὰ μάτια, καὶ δὲν θά δυσκολευθῇς νὰ διαλέξῃς μιὰ.

— Ζητῶ κάτι πάρα πάνω ἀπὸ κατσαρά μαλλιά καὶ γελαστὰ μάτια, εἰ-

πε τὸ βασιλόπουλο μελαγχολικά.

— Τί ζητᾷς ἀπ' τῇ βασιλίσσᾳ σου; εἶπε ὁ γέρος-βασιλιάς.

— Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐκφρασθῶ, ἀλλ' ὅμα τὸ βρῶ θά τὸ γνωρίσω.

Τότε ἔστειλε ὁ βασιλιάς τοὺς ἀγγελιοφόρους του στὰ γειτονικὰ βασίλεια καὶ διατάχσαν, ὅτι ὁ βασιλιάς καλεῖ ὅλες ποὺ ἔχουν ἕνα ὁποιοδήποτε χάρισμα νὰ παρευρεθοῦν στὴ γιορτῇ τῆς ἀνοιξῆς, ποὺ θά δοθῇ στὸ παλάτι του, γιατί τὸ βασιλόπουλο, ὁ γιός του, θέλει νὰ διαλέξῃ μιὰ βασίλισσα.

Κι' ὅταν ἔφθασε ἡ μέρα τῆς γιορτῆς κάλεσε ὁ βασιλιάς τοὺς ὑπηκόους του στοὺς κήπους τοῦ παλατιοῦ, γιὰ νὰ εἶναι ἐκεῖ ὅταν θά γίνῃ ἡ ἐκλογὴ τῆς βασιλίσσας, τῆς μητέρας τοῦ λαοῦ.

Οἱ κῆποι ἦταν ἡλιόλουστοι καὶ γεμάτοι λουλούδια. Τ' ἀηδόνια κελαῖ-δοῦσαν κι' ὁ οὐρανὸς ἦταν τόσο γαλάζιος, σὰν τοὺς ἀγριομενεξέδες ποὺ ἀνθίζουν στοὺς ἀγρούς. Χρυσὰ ἀμάξια, ζεμμένα μὲ ἄσπρα ἄντα, σταματοῦσαν μπροστὰ στὸ παλάτι κι' οἱ ἄρχοντες βοηθοῦσαν τίς βασιλοπούλες νὰ κατεβθοῦν ἀπ' τ' ἀμάξι καὶ τίς οδηγοῦσαν στὸν κῆπο, ὅπου τίς περιμέναν ὁ βασιλιάς, τὸ βασιλόπουλο κι' ὁ λαός.

Ὁ βασιλιάς καθόταν σ' ἕνα χρυσὸ θρόνο καὶ τὸ βασιλόπουλο πλάι του ἦταν καθισμένο σ' ἕνα ἀσημένιο σκαμνί. Γύρω τους ἦσαν μαζεμμένοι ὅλοι οἱ μεγιστάνες.

Ἀντίκρου στὸν θρόνο εἶχαν τοποθετηθεῖ ἑπτὰ πολυθρόνες ἀπὸ ἐλεφαντοκόκαλο ἐπάνω σὲ πολυτίμα χαλιά, γιὰ τίς βασιλοπούλες ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ μακρυνοὺς τόπους γιὰ νὰ βρῇ τὸ βασιλόπουλο τὴ βασιλίσσά του.

Ὅταν κάθησαν οἱ βασιλοπούλες οἱς θέσεις τους ἡ βασιλικὴ ὀρχήστρα ἄρχισε νὰ παίζῃ ώραῖους σκοποὺς καὶ τὸ πλῆθος ποὺ καθόταν τριγύρω σηκώθηκε καὶ κοίταξε μὲ θαυμασμὸ καὶ περιέργεια τίς ώραῖες κοπέλλες ποὺ μὴ τους θά γινόνταν βασιλίσσά του. Σιγομιλοῦσαν μεταξύ τους καὶ προσπαθοῦσαν νὰ μαντεύσουν ποιά θά ἦταν ἐκείνη ποὺ θά διάλεγαν, καὶ σὲ καθένα ἄρεσε καὶ μιὰ ἄλλη.

Τότε ὁ βασιλιάς σήκωσε τὸ χέρι του καὶ ἡ ὀρχήστρα σῶπασε. Ἐκανε

ἕνα νόημα στὸν τελετάρχη κι' αὐτὸς πῆγε στὴν μεγαλύτερη βασιλοπούλα καὶ τὴν ἔφερε μπρὸς τὸ βασιλόπουλο.

— Πές μου, γιὰ ποιά τέχνη μπορεῖς νὰ καυχῇθῃς; ρώτησε τὸ βασιλόπουλο καὶ κοίταξε τὸ ώραῖο της πρόσωπο.

Ἡ βασιλοπούλα σήκωσε τὸ σκέπασμα ἀπὸ ἕνα χρυσὸ καλάθκι ποὺ κρατοῦσε στὸ χέρι, ἔβγαλε ἕνα καλοψημένο ψωμί καὶ εἶπε:

— Αὐτὸ τὸ ψωμί τὸ ζύμωσα μόνη μου. Κοίταξε τί ἄσπρο καὶ ἄφράτο ποὺ εἶναι! Κανένας στὸ βασίλειο τοῦ πατέρα μου δὲν μπορεῖ νὰ ζυμώσῃ τόσο καλὰ σὰν κι' ἐμένα.

— Αὐτὸ τὸ χάρισμα δὲν μοῦ ἀρκεῖ, εἶπε τὸ βασιλόπουλο λυπημένα. Ἡ βασιλίσσά μου δὲν χρειάζεται νὰ φῆσῃ ψωμί, πρέπει νὰ κἀνῃ κάτι καλύτερο.

Ἡ βασιλοπούλα τὸν κοίταξε μὲ κακία καὶ ὁ τελετάρχης τὴν ὁδήγησε πάλι στὴν θέση της.

Ἡ δεύτερη βασιλοπούλα ὑποκλίθηκε μπρὸς τὸ βασιλόπουλο καὶ ἀπάντησε στὴν ἐρώτησή του:

— Κοίταξε, αὐτὸ τὸ φόρεμα ποὺ φέρω καὶ τὸ πέπλο ποὺ μὲ σκεπάζει. Τὰ ἔχω ὑφάνει καὶ γνέσει μόνη μου. Καμμιά γυναῖκα στὸ βασίλειο τοῦ πατέρα μου δὲν μπορεῖ νὰ γνέσῃ τόσο λεπτές κλωστές, οὔτε νὰ ὑφάνῃ τόσο πολυτίμα ὑφάσματα.

— Δεῖξέ μου τὰ χέρια σου, λέει τὸ βασιλόπουλο.

Καὶ μόλις τὰ εἶδε εἶπε:

— Τὰ χέρια τῆς βασιλίσσας μου πρέπει νὰ εἶναι ἄσπρα καὶ μαλακά. Οἱ ὑπηρέτες μου μποροῦν νὰ γνέθουν καὶ νὰ υφαινοῦν.

Ἡ βασιλοπούλα ἔγινε κατακόκκινη ἀπὸ τὸ θυμὸ της, ὅταν ὁ τελετάρχης τῆς ἔδωσε τὸ χέρι γιὰ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ στὴ θέση της.

Ἡ τρίτη βασιλοπούλα, πλησίασε ἀγέρωχα τὸ θρόνο τοῦ βασιλιά.

— Δώσε μου τὸ ἀγριώτερο ἄλογό σου, εἶπε κοιτάζοντας τὸ βασιλόπουλο στὰ μάτια, θὰ στὸ δαμάσω καὶ θά εἶναι σὰν ἀρνάκι μὲς στὰ χέρια σου.

Τὸ βασιλόπουλο τὸ χτύπησε ἡματιὰ της σὰν μαχαίρι.

— Ὅχι, εἶπε, μαθαίνω μόνος μου στ' ἄλογά μου τὸ βῆμα ποὺ θέλω.

Ἡ βασιλοπούλα σήκωσε περὶ ἑαυτὴν τὸ κεφάλι κι' ἔφυγε.

Ἡ τετάρτη βασιλοπούλα, λιγνὴ καὶ ρωμαλέα σὰν ἀγόρι, εἶπε στὸ βασιλόπουλο.

— Θέλεις νὰ μὲ παίρνῃς μαζί σου στὸ κυνήγι; Τὰ βέλη μου εἶναι σταθερά καὶ δὲν ἀστοχοῦν ποτέ τους.

— Ὡ, εἶπε τὸ βασιλόπουλο, τῆς βασιλίσσας μου ἡ καρδιά πρέπει νὰ

ραγίζῃ ὅταν βλέπει τὸ πονεμένο μάτι ἐνὸς λαθωμένου ζώου.

Τότε αὐτὴ γελώντας σαρκαστικά τοῦ γύρισε τὴν πλάτη.

Ὁ γέρο-βασιλιάς, ἀνήσυχος κοίταξε μὲ ἀγωνία τὴν πέμπτη βασιλοπούλα. Ἀλλ' αὐτὴ ἦταν τόσο ώραία ποὺ ἔλπιζε ὅτι θά κέρδιζε τὴν καρδιά τοῦ γιοῦ του.

— Νὰ σοῦ τραγουδήσω ἕνα τραγουδί; εἶπε μὲ ἀργυρόχηχη φωνὴ τὸ βασιλόπουλο.

Αὐτὸς εἶπε ναί, καὶ τότε ἡ βασιλοπούλα ἄρχισε νὰ τραγουδῇ καὶ τὸ πλῆθος ἄκουγε μαγεμμένο.

Τὸ νερὸ στὰ συντριβάνια σταμάτησε, τὰ πουλιά πλησίασαν κοπαδιαστά, τ' ἀηδόνια ἄρχισαν νὰ κελαῖδουν καὶ δὲν ἤξερε κανεὶς ποιά φωνὴ ἦταν ἡ ώραϊότερη.

Τὸ βασιλόπουλο εὐχαριστήθηκε πολὺ μὲ τὸ τραγουδί της, ἔδωσε τὸ χέρι τοῦ στή βασιλοπούλα καὶ εἶπε:

— Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τραγουδί σου, ἡ φωνή σου εἶναι ἑξοχὴ μὲ ἡ βασιλίσσά μου πρέπει νὰ ξέρῃ κάτι ἄλλο ἀκόμῃ.

Ἡ βασιλοπούλα μελαγχόλησε πολὺ καὶ γύρισε στὴ θέση της.

— Ὡ, εἶπε ὁ γέρο-βασιλιάς στὸν αὐλάρχη του, βλέπω πὼς θ' ἀργήσω πολὺ ν' ἀναπαυθῶ.

Ἐξαφνα, ἄκουσε ἕνα χαρούμενο γέλιο, κι' ὅταν σήκωσε τὰ μάτια του εἶδε τὴν ἕκτη βασιλοπούλα μπροστὰ στὸ βασιλόπουλο, νὰ λέγῃ μὲ δροσερὴ φωνή:

— Ἐὰν σοῦ διηγηθῶ ὅλες μου τίς ιστορίες καὶ ἂν θελήσῃς νάχῃς τὸ γέλιο μου γύρω σου, τότε δὲν θά εἶσαι ποτέ πιά λυπημένος. Στὸ πατέρα μου τὸ βασίλειο ὅλοι μαζεύνονται γύρω μου ὅταν ἀρχίσω νὰ λέω μιὰ ιστορία. Γελῶ ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὸ διηγηθῶ μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ γελάσῃ ὁ καθένας.

— Αὐτὸ εἶναι πολὺ ώραῖο, εἶπε τὸ βασιλόπουλο λυπημένο, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ δάκρυα στὸν κόσμο.

— Δάκρυα; Φώναξε ἡ βασιλοπούλα, τί εἶν' αὐτά; Δὲν τὰ γνωρίζω. Θά εἶναι βέβαια κάτι πολὺ ἄσχημο ποὺ γερνάει, ἀσπρίζει τὰ μαλλιά. Τὸ γέλιο ξανανέει καὶ ραιδρύνει κι' ἐγὼ θέλω νὰ μείνω πάντα νέα κι' ὁμορφὴ ὅπως θά εἶσαι καὶ σὺ ἂν μὲ κρατήσῃς πάντα δίπλα στὸ θρόνο.

— Ναί, εἶσαι ὁμορφὴ καὶ τὸ γέλιο σου ξανανέει καὶ ραιδρύνει, ἀλλὰ ἕνας βασιλιάς πρέπει νὰ βλέπῃ καὶ δάκρυα καὶ νὰ τὰ καταλαβαίνει, καὶ ἡ βασιλίσσά του πρέπει νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Τότε ἡ βασιλοπούλα γέλασε δυνα-

τὰ καὶ κάπως εἰρωνικά, γιατί πειράχτηκε ποὺ τὸ ώραῖο βασιλόπουλο δὲν τὴν ἤθελε.

— Ἐ, τότε κλαίγε μὲ τοὺς λυπημένους, φώναξε. Ἐγὼ θά φυλάξω τὴν ζωὴ μου γιὰ ἕνα ἄλλον ποὺ θά ξέρῃ νὰ τὴν ἐκτιμῇ σὰν θησαυρό.

Καὶ τότε γύρισε ἀργὰ καὶ σιωπηλὴ στὴν ἐλεφαντένια της πολυθρόνα, γιατί τὸ ώραῖο, νέο βασιλόπουλο τῆς ἄρεσε καὶ θά ἤθελε πολὺ νὰ γίνῃ βασιλίσσά της.

— Ἀχ, ἀχ, ἀναστέναξε ὁ βασιλιάς, μόνον μιὰ μένει, ἡ τελευταία. Σίγουρα θ' ἀρξήσῃ νάλληθῃ τὸν νεῖρό μου.

Καὶ κοίταξε μὲ ἀγωνία τὴν ἑβδομὴ βασιλοπούλα γιατί ἦταν ἡ τελευταία τοῦ ἐλπίδα.

Αὐτὴ ὅμως καθόταν ἡσυχῇ καὶ ντροπαλῇ στὴν θέση της καὶ δὲν κουνιόταν. Καὶ τὸ βασιλόπουλο τὴν κοίταξε καὶ ἐπειδὴ τὴν ἔβλεπε τόσο ἡσυχῇ καὶ μὲ χαμηλωμένα μάτια, σκέφθηκε κι' αὐτός:

— Τόλγα ἐγὼ δὲ πὼς δὲν ὑπάρχει βασιλίσσα γιὰ μένα.

Ἐπειδὴ ἡ βασιλοπούλα δὲν ἐρχόταν, ἔστειλε ὁ βασιλιάς ἕνα ἀπασι-στῇ του καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ τοὺς πῇ τὸ χάρισμά της.

Αὐτὴ σηκώθηκε καὶ πλησίασε ἀργὰ σὰν σὲ δνείρο. Ταπεινὴ στάθηκε μπρὸς τὸ βασιλόπουλο καὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ τοῦ μιλήσῃ.

Οἱ ἑξῆ βασιλοπούλες τέντωσαν τοὺς λαίμους τους καὶ τὴν κοίταζαν εἰρωνικά. Ὁ λαὸς περίμενε μὲ ἀγωνία τί θά ἔλεγε καὶ φοβόταν μήπως τὸ βασιλόπουλο κι' ὁ τόπος μείνουν χωρὶς βασιλίσσα.

— Τί ἔχεις νὰ μοῦ πῇς; ρώτησε ἐπιτέλους ὁ πρίγκιπας. Δεῖξέ μου τὸ χάρισμά σου ὅπως οἱ ἄλλες.

— Ἀχ, εἶπε ἡ βασιλοπούλα καὶ κοκκίνησε χαριτωμένα, ἔχω ἕνα χάρισμα καὶ αὐτὸ εἶναι τόσο ἑξοχὸ καὶ ώραῖο, μὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸ περιγράψω. Βρίσκεται βαθειὰ μὲς στὴν καρδιά μου καὶ δὲν ξέρω πὼς νὰ σὸ δείξω.

— Γιὰ προσπάθησε, τῆς λέει ὁ βασιλιάς γιὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνῃ.

— Κοίταξέ με, εἶπε ἡ βασιλοπούλα.

Τότε σήκωσε τὰ μάτια της καὶ τὸ βασιλόπουλο τράβηξε ἀπὸ εὐτυχία καὶ χαρὰ γιὰ τὸ ἐξαίσιο φῶς ποὺ εἶχε τὸ βλέμμα της, καὶ κατάλαβε ὅτι τὸ χάρισμά της θά ἦταν κάτι ἐξαιρετικά ώραῖο. Καὶ τὴν παρακάλεσε θερμὰ:

— Μίλησε, μίλησε, σὲ παρακαλῶ.

Ἀλλὰ αὐτὴ σιωποῦσε μὲ ἀμηχανία καὶ φόβο, γιατί ἐκείνο ποὺ ἐκρύ-βε στὴν καρδιά της δὲν μποροῦσε νὰ

τὸ πῇ μὲ λόγια. Γύρω τους ὅλοι σὼπαιναν καὶ περίμεναν μὲ ἀγωνία.

Ἐξαφνα μὲς τὴν σιωπὴν, ἀκούστηκε τὸ δυνατό κλάμα ἐνὸς παιδιοῦ ποὺ εἶχε χάσει τὴν μητέρα του στὸ συνωστισμό.

Τότε ἡ βασιλοπούλα σὰν νὰ ξύπνησε ἀπὸ δνείρο, ἄπλωσε τὰ χέρια της πρὸς τὸ παιδί καὶ ἕνα χαμόγελο, ώραῖο σὰν τὴν αὐγὴ χύθηκε στὸ πρόσωπό της καὶ τὸ βασιλόπουλο κάρφωσε τὰ μάτια του ἐκπληκτα κι' εὐτυχισμένα ἐπάνω της.

Ὁ γέρο-βασιλιάς ἔγνεψε τοῦ αὐλάρχη του καὶ τοῦ ψιθύρισε κάτι στ' αὐτί. Ἐκείνος πῆρε τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸ πῆγε στὸ θρόνο τοῦ βασιλιά. Τὸ ἔδειξε σὲ κάθε μιὰ ἀπ' τίς βασιλοπούλες ποὺ κάθονταν στὶς ἐλεφάντινες πολυθρόνες καὶ ρώτησε τὴν καθεμιὰ ἂν ἤθελε νὰ τὸ πάρῃ. Καμμιά ὅμως δὲν τὸ ἤθελε.

— Ὡ, εἶπε ἡ μία, τὸ παιδάκι εἶναι πολὺ βαρὺ, δὲ μπορῶ νὰ τὸ κρατήσω.

— Τί βρώμικο ποὺ εἶναι, εἶπε ἡ δεύτερη καὶ στράβωσε τὰ μούτρα της.

Ἡ τρίτη ἐκλείσε τ' αὐτιά της.

— Οὐ, οὐ, δὲν μπορῶ νὰκούω τίς φωνές του.

— Τί ἄσχημο ποὺ εἶναι καθὼς κλαίει, εἶπε ἡ τετάρτη.

— Ντροπῇ, εἶναι ξυπόλυτο, εἶπε ἡ πέμπτη.

Ἡ ἕκτη γέλασε δυνατά.

— Κλαίει, τί φρίκη! εἶπε καὶ γύρισε τὴν πλάτη στὸν αὐλάρχη.

Ἀλλὰ ἡ ἑβδομὴ στεκόταν ἀκόμῃ μὲ ανοιχτὰ χέρια καὶ κοίταξε μὲ ἀγάπη τὸ παιδάκι ποὺ ἐκλαίγε. Ὅταν ὁ αὐλάρχης τῆς τὸ πῆγε, τὸ παιδάκι ἀγκάλιασε τὸν λαίμω τῆς βασιλοπούλας κι' ἔπαψε νὰ κλαίῃ.

Αὐτὴ τὸ ἔσφιξε τρυφερὰ στὴν ἀγκαλιά της, κοίταξε μὲ ἀγάπη τὰ ματάκια ποὺ γελοῦσαν τώρα κι' ἕνα κύμα καλοσύνης καὶ ἀγάπης ἔχυσε τὴν λάμψη του στὸ ώραῖο πρόσωπό της.

Τότε σηκώθηκε τὸ βασιλόπουλο ἀπὸ τὴν θέση του, γονάτισε μπροστὰ της καὶ εἶπε δυνατὰ κι' ἐπίσημα:

— Σὺ ἔχεις τὸ οὐράνιο χάρισμα τῆς ἀγάπης, σὺ θά γίνῃς βασιλίσσά μου.

Καὶ τὸ πλῆθος φώναξε μὲ χαρὰ:

— Ζήτω τῆς βασιλίσσας μας! Ζήτω!

Ὁ βασιλιάς ἀναστέναξε μ' ἀνακούφιση, ἔβγαλε τὴν βαρεῖά του κορώννα ἀπ' τὸ κεφάλι του καὶ τὴν ἔβαλε στὰ χέρια τοῦ γιοῦ του.

(Elisabeth Dauthendey) Μετάφρ. Α. Μ.

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DURIUS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μὰ τὰ καράδια εἶχαν τόσο κακοπάθει, πὺν χρειάστηκαν νὰ μείνουν πολλοὺς μῆνες στὰ ναυπηγεῖα τῆς Μαδαγασκάρης γιὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν οἱ ζημιές τους. Καὶ πάλι, μόλις μπόρεσαν νὰ ξεκινήσουν κι' ἔφτασαν στὴν ἀκτὴ τοῦ Κορομαντέλ, βρέθηκαν ἀντίκρου στὸν Ἀγγλο ναύαρχο Πάυτον, πὺν τοὺς περίμενε γιὰ νὰ τοὺς κτυπήσῃ. Ὁ Λὰ Μπουρντονναὶ θέλοντας μὲ κάθε τρόπο νὰ περάσῃ, στάθηκε ἀντιμέτωπός του κι' ὕστερα ἀπὸ σκληρὸν κι' ἄγριο ἀγῶνα, τὸν νίκησε καὶ κατέρωθε ἐπέτελους νὰ φθάσῃ στὸ Ποντισέρυ.

Ὁ Ντυπλεῖξ εἶχε κατεβεῖ κάτω στὸ λιμάνι γιὰ νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ἐλευθερωτὴ του. Μόλις τὸν εἶδε ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του κι' οἱ δύο ἄνδρες ὀρκίστηκαν πὺς θὰ βοηθοῦσαν πάντοτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον γιὰ νὰ φέρουν σὲ τέλος τὸ μεγάλο ἔργο πὺν εἶχαν βάλει γιὰ σκοπὸ τῆς ζωῆς τους: τὴν ἀπομάκρυνση τῆς Ἀγγλίας ἀπ' τὴς Ἰνδίες καὶ τὴν ἐπιβολὴ τῆς γαλλικῆς ὑπεροχῆς.

Τὶ ἀλλοιώτικα πὺν θὰ ἦταν τὰ πράγματα ἀνκρατιόταν πραγματικὰ αὐτὸς ὁ ὄρκος!

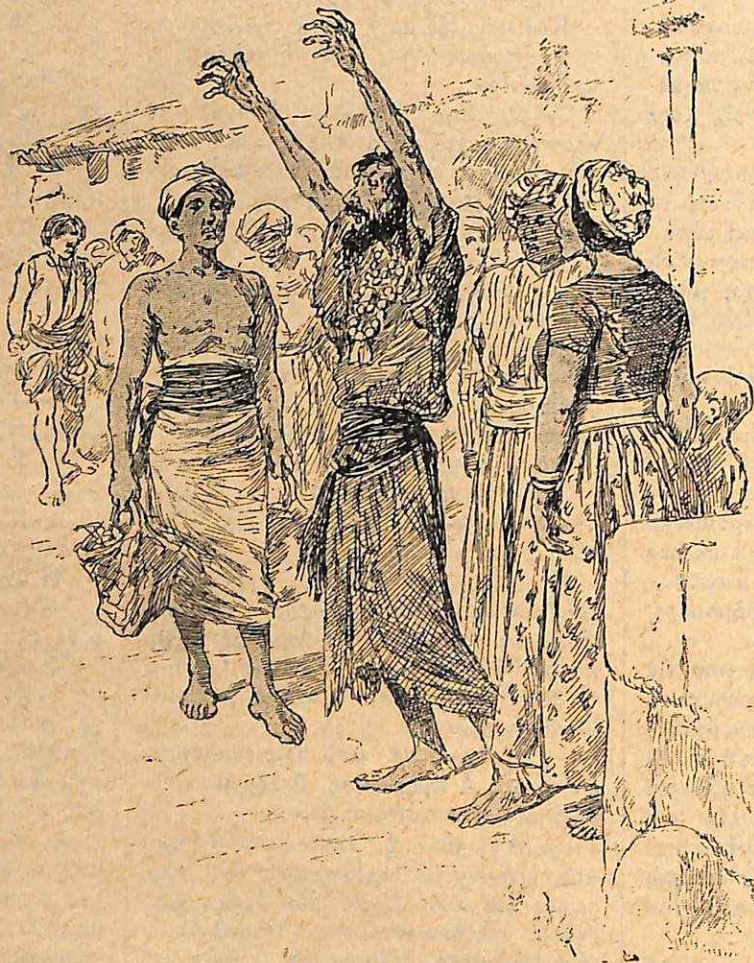
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ἡ πολιορκία τοῦ Ποντισέρυ

Ἀρκετὰ χρόνια πέρασαν καὶ μεγάλα γεγονότα συντελέστηκαν στὴς Ἰνδίες πὺν τὰ ἀναφέρει ἡ ἱστορία. Ὁ Λὰ Μπουρντονναὶ πολιορκήσῃ τὸ Μαδράς καὶ ἡ πόλη ἀναγκάστηκε νὰ συνθηκολογήσῃ. Μὰ ὁ διοικητὴς κι' ὁ ναύαρχος δὲν βρέθηκαν σύμφωνοι γιὰ τὸν τρόπο πὺν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπ' αὐτὴ τὴ νίκη κι' ἔτσι μπῆκε ἀνάμεσά τους ἡ διχόνοια. Ὁ Λὰ Μπουρντονναὶ ἤθελε νὰ φῇσιν τὴν πόλιν στοὺς Ἀγγλοὺς ἀφοῦ θὰ τοὺς ἔβαζαν πρῶτα νὰ πληρώσουν μιὰ μεγάλη ἀποζημίωση. Εἶχε, λέει, δώσει τὸν λόγο του στὸν Ἀγγλο διοικητὴ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ κἀνῃ ἀλλοίως. Ὁ Ντυπλεῖξ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, δια-

μαρτυροῦταν γι' αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγε πὺς δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ κἀνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Τὸ Μαδράς ἦταν ἡ πὺν ἐπικίνδυνον ἀπὸ ὅλες τὴς ἀποικίες πὺν εἶχε ἡ Ἀγγλία στὴς Ἰνδίες.

Ὅσο ἔχουν οἱ Ἀγγλοὶ τὸ Μαδράς, ἔλεγε ὁ Ντυπλεῖξ οἱ ἀποικίες μας τοῦ Κορομαντέλ κινδυνεύουν κάθε ὥρα. Μὰ καὶ τὸ πῆραμε στὸ χέρι

— «Κατάρ! Κατάρ! φώναζε δυνατὰ ὁ φακίρης». (Σελ. 163, στ. α'.)

μας, ἂς τὸ κρατήσουμε. Ἀφήνω πὺν ἀν δώσουμε τὴν πόλιν πίσω, θὰ κάνομε τὴν χειρότερη ἐντύπωση στοὺς Ἰνδοὺς πὺν θὰ φαντασθοῦν πὺς δὲν εἴμαστε ἄξιοι νὰ τὴν κρατήσουμε.

Μὰ ὅλες οἱ διαμαρτυρίες τοῦ Ντυπλεῖξ δὲν ἔπεισαν τὸν Λὰ Μπουρντονναὶ, πὺν στὸ τέλος πῆρε τὸ στόλο του κι' ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ποντισέρυ, ἀφήνοντας τὸν Ντυπλεῖξ ἐκτεθειμένον ὄχι μονάχα στὴς ἀγγλικὲς ἐπιθέσεις, ἀλλὰ καὶ στὴς ἐχθρικές διαθέσεις τοῦ Ἀναθερντικάν. Ὁ ραγιάς τῆς Ἀρκότας ἦταν βέβαια φίλος τῶν Γάλλων

καὶ ἤθελε νὰ τοὺς ὑπερασπισθῇ ἀπὸ κάθε ἐχθρική ἐπίθεση, μὰ ἦταν καὶ φίλος τῆς εἰρήνης καὶ ὅταν οἱ Γάλλοι ἐπετέθησαν ἐναντίον τῶν Ἀγγλων, νόμισε πὺς εἶχαν παραβεῖ τὸν λόγο πὺν τοῦ εἶχαν δώσει καὶ σὲ λίγο μιὰ πολυάριθμη στρατιά, μ' ἀρχηγὸ τὸ γιὸ του Μαφισκάν ἐτοιμάσθηκε νὰ κατεβῇ στὸ Ποντισέρυ.

Μὰ μὲ τὴν πρώτη σχεδὸν συνάντησιν μὲ τὰ γαλλικὰ στρατεύματα ὁ Μαφισκάν ἔπαθε πανωλεθρία, ὁ στρατός του σκορπίστηκε κι' ὁ Ἀναθερντικάν ἀναγκάστηκε νὰ συνθηκολογήσῃ.

Ὡστόσο ἡ θέσιν τοῦ Ντυπλεῖξ ἦταν πολὺ κρίσιμη καὶ σὲ λίγο καιρὸ ἔγινε ἀκόμη χειρότερη.

Οἱ Ἀγγλοὶ δὲν ἔννοουσιν ν' ἀφήσουν ἀπλήρωτὸ τὸ μεγάλο χτύπημα πὺν τοὺς ἔδωσαν οἱ Γάλλοι κυριεύοντας τὸ Μαδράς. Γι' αὐτὸ κατὰ τὸν Αὐγούστο τοῦ 1748, ἕνας μεγάλος στόλος πὺν εἶχε ξεκινήσει κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλία, παρουσιάστηκε στὸν Ἰνδικὸ Ὠκεανό. Οἱ Ἀγγλοὶ ἀποβίβασαν τὸ στρατό τους στὸ Γκοντελούρ, ἕνα μικρὸ λιμάνι πὺν βρίσκεται στὰ μεσημβρινὰ τοῦ Ποντισέρυ καὶ σὲ λίγο ἡ γαλλικὴ ἀποικία ἀναγκάστηκε ν' ἀντιμετωπίσῃ διπλὴ ἐπίθεση, κι' ἀπὸ τὴ θάλασσα κι' ἀπ' τὴ στεριά.

Τώρα καὶ πέντε χρόνια πὺν ὁ Ντυπλεῖξ ἦταν διοικητὴς τοῦ Ποντισέρυ εἶχε προσπαθήσει μὲ κάθε τρόπο νὰ ὀχυρώσῃ τὴν πόλιν γιὰ νὰ μπόρῃ ν' ἀντιπολεμήσῃ ἕναν κίνδυνον πὺν ὁ ἴδιος πάντοτε τὸν φοβόταν. Μὰ μὲ τὰ ἐλάχιστα χρήματα πὺν κατάρφερε νὰ πάρῃ ἀπ' τὴν

Ἑταιρεία δὲν μπόρεσε νὰ κἀνῃ τὰ ὀχυρωματικὰ ἔργα πὺν ὀνειρεύονταν οὔτε κἀν νὰ συμπληρώσῃ τὴς ἀπαραίτητες ἐπισκευές. Ὅταν λοιπὸν οἱ Ἀγγλοὶ ἔφτασαν ἔξω ἀπὸ τὸ Ποντισέρυ, τὰ τεῖχη βρισκόνταν σὲ ἐλεεινὴ κατὰστασιν, οἱ πύργοι εἶχαν ἐλάχιστα κανόνια καὶ πολὺ κατώτερα ἀπὸ τῶν Ἀγγλων, καὶ ὁ στρατός ἦταν ἀσύγκριτα μικρότερος ἀπὸ τὸν ἐχθρικό. Μὰ ὁ Ντυπλεῖξ εἶχε ψυχὴ γενναία καὶ ὁ κίνδυνος μεγάλωνε ἀκόμη περισσότερο τὴν ἐνεργητικότητά του. Μόλις ἔμαθε πὺς ὁ Ἀγ-

γλικὸς στόλος εἶχε ξεκινήσει γιὰ τὴς Ἰνδίες, φρόντισε νὰ προμηθευθῇ ἀρκετὰ πολεμοφόδια, μάζεψε στὴς ἀποθήκες ἄφθονα τρῆμμα καὶ ἰδίως ρύζι κι' ἔτσι ὅταν φανερώθηκαν τὰ πρῶτα καράδια τοῦ ναυάρχου Μποσκαίθβεν, δὲν βρισκόταν ἐντελὼς ἀνέτοιμος.

Στὴν ἀρχὴ οἱ Ἀγγλοὶ νόμισαν πὺς θὰ μποροῦσαν νὰ κυριεύσουν τὸ Ποντισέρυ αἰφνιδιαστικά, ὅπως εἶχε κυριεύσει ὁ Λὰ Μπουρντονναὶ τὸ Μαδράς. Βρῆκαν ὅμως γενναίαν ἀντίστασιν ἀπ' τοὺς Γάλλους καὶ γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκαν νὰρχίσουν νὰ βομβαρδίσουν τὴν πόλιν. Ἀρχισε λοιπὸν μέσα στὸ Ποντισέρυ νὰ πέφτῃ βροχὴ ἀπὸ βόμβες πὺν γκρεμίζαν τὰ σπιτία, χωρὶς ὥστόσο νὰ κάνουν καὶ μεγάλο κακὸ στοὺς κατοίκους πὺν εἶχαν τρελλαθεῖ ἀπὸ τὸ φόβον τους. Ὁ Ντυπλεῖξ δοκίμαζε νὰ τοὺς ἡσυχάσῃ, καὶ νὰ τοὺς δώσῃ κουράγιο. «Ποτὲ δὲν ἀκούστηκε νὰ σκοτωθῇ ἄνθρωπος ἀπὸ βόμβαν» (*) ἔλεγε. Καὶ γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰ λόγια του, πήγαινε καὶ στέκοταν δίπλα σ' ἕνα βλήμα πὺν μόλις εἶχε πέσει στὴ γῆ καὶ πὺν ἦταν ἔτοιμο νὰ ἐκραγῇ. Κι' ἀφοῦ ἔσκαζε ἡ βόμβα καὶ σκορπιζόταν ὁ καπνός, ὁ Ντυπλεῖξ ξαναφαινόταν σῶος καὶ ἀκέραιος καὶ τοὺς ἔλεγε χαμογελώντας:

— Τὰ βλέπετε;

Ὡστόσο αὐτὸ δὲν ἐμπόδιζε ἕνα πλήθος γυναῖκες καὶ παιδιὰ καὶ ἄνδρες ὄρμιους ἀκόμη, νὰ τὸ βάζουν στὰ πόδια καὶ νὰ φεύγουν, νὰ τρέχουν νὰ κρύβονται στὰ κελλάρια τῶν σπιτιῶν τους, ἢ σὲ κάτ' ὀλωτὰ ὑπόγεια πὺν εἶχε χτίσει ὁ Ντυπλεῖξ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ καὶ πὺν εἶχε βάλει κιάλας νὰ σκεπάσουν ἀπὸ πάνω μὲ μεγάλες μπάλλες ἀπὸ μπαμπάκι, γιὰ νὰ εἶναι ἀκόμη καλύτερα προφυλαγμένα.

Ἐνα πρῶτ' ἡ πριγκίπισσα Ἰωάννα πήγαινε στὴν ἐκκλησιὰ καθισμένη στὸ φορεῖο τῆς πὺν τὸ σήκωναν δύο μεγαλόσωμοι Ἰνδοί. Καθὼς περνοῦσε ἀπὸ μιὰ πλατεῖα εἶδε πολὺν κόσμον μαζεμμένο καὶ πρόσταξε νὰ σταματήσῃ τὸ φορεῖο γιὰ νὰ ρωτήσῃ τί τρέχει. Σὲ μιὰ ἄκρην τῆς πλατείας στεκόταν ἕνας φακίρης κουρελῆς καὶ ἐλεεινός κι' ἔκανε κήρυγμα στὸν κόσμο, φωνάζοντας δυνατὰ καὶ κάνοντας ἐκφραστικὰ χειρονομίες.

— Κατάρ! Κατάρ! Κατάρ! φώναζε. Κατάρ σ' αὐτὴ τὴν πόλιν! Τρεῖς φορές νὰ εἶναι καταραμένη. Ἦρθαν μὲ τὰ καράδια τους οἱ ἄνθρω-

ποι μὲ τᾶσπρα πρόσωπα καὶ μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά. Ὡς ἐκεῖ πὺν φθάνει τὸ μάτι εἶναι σκεπασμένη ἡ θάλασσα ἀπὸ τὰ πανιά τους. Μυριάδες στρατιῶτες ἔφεραν μαζί τους. Ἀπλώθηκαν στὴν πεδιάδα καὶ τὴ σκέπασαν, ὅπως τὴ σκεπάζουν οἱ ἀκρίδες. Ὅπως οἱ ἀκρίδες σπέρνουν τὴν καταστροφὴ καὶ τὸν θάνατον, ἔτσι κι' αὐτοὶ σπέρνουν τὸν θάνατον καὶ τὴν καταστροφὴ στὸ πέρασμά τους.

«Κατάρ! Κατάρ! Κατάρ!

Ὁ μέγας Ναμπάμπ Ἀναθερντικάν κάθεται μέσ' στὸ παλάτι του περιτοιχισμένος ἀπὸ τοὺς ἀμύθητους θησαυρούς καὶ τοὺς ἀμέτρητους δούλους του. Ὁ μέγας Ναμπάμπ τῆς Ἀρκότας εἶναι παντοδύναμος. Ὁ στρατός του σκεπάζει τοὺς κάμπους

καὶ τὰ βουνὰ καὶ οἱ ἐλέφαντες τοῦ κάνουν τὴ γῆ νὰ τρίξῃ μὲ τὰ βαρεῖά τους βήματα.

«Ὁ μέγας Ναμπάμπ τῆς Ἀρκότας θὰ ἐνωθῇ μὲ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά. Οἱ ξανθοὶ ἄνθρωποι θὰ πνίξουν τὴν πολιτεία τοῦτῃ. μὲ τὴν πύρινη βροχὴ τους καὶ οἱ ἐλέφαντες τοῦ Ναμπάμπ τῆς Ἀρκότας, πὺν θάχουν στὴ ράχη τους πύργους ψηλοὺς γεμάτους στρατιῶτες, θανοῖξουν τὴς πύλες καὶ θὰ μποῦν μέσα. Καὶ τότε ὁ δυνατὸς Ναμπάμπ τῆς Ἀρκότας καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀνθρώπων μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά θὰ βάλουν φωτιά στὴν πολιτεία αὐτὴ καὶ θὰ γκρεμίσουν ὅλα τὰ σπιτία κι' ὅλα τὰ παλάτια καὶ δὲν θὰ ἀφήσουν πέτρα πάνω στὴν ἄλλη πέτρα καὶ θὰ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

*Ὁ Μπέμπης στὸ μπάνιο.

(*) Οἱ βόμβες βάραια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦταν πολὺ πῖο ἁθῶες ἀπὸ τὴς σημερινές. — Σ. τ. Μ.

πάρουν μαζί τους τα μικρά παιδιά πάνω από τις στεριές και τις θάλασσες, σε τόπους μακρινούς όπου δεν λάμπει ο ήλιος και το ρύζι δεν φυτρώνει.

Και θα πάρουνε μαζί τους και τον μεγάλο Λευκό Ναυπάμπ και την Τζοβάννα Μπεγκούμ, και δεν θα μείνουν πια ούτε ένας Γάλλος στη γη του Βράχμα, του Βισνού και του Σίβα.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΙΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΑ ΙΔΑΝΙΚΑ

Αγαπητοί μου,

ΟΤΑΝ ήρθα στην Αθήνα για να γίνω φοιτητής — δεκάξη χρονών και — είχα βέβαια κι' εγώ τα ιδανικά μου. Δεν ήθελα να πάρω όπως-όπως ένα πτυχίο για βιοπορισμό, παρά και να διαπρέψω. Δεν ήξερα ακόμα αν θα προσαρμοστώ να γίνω ένας σπουδαίος επιστήμονας — μαθηματικός, φυσικός, χημικός, φυτολόγος, ζωολόγος — ή ένας σπουδαίος λογοτέχνης — διηγηματογράφος, μυθιστοριογράφος, θεατρικός συγγραφέας. Οι κλίσεις μου τότε ήταν ακαθόριστες και πάλευαν μεταξύ τους. Ήξερα όμως πως και γι' το ένα και γι' το άλλο χρειαζόταν σπουδή συστηματική, μελέτη, εργασία. Εδώ όμως ο πατέρας μου είχε — κι' εγώ στέλνοντάς με — πενήντα δραχμές το μήνα — χρυσές δραχμές, που σήμερα θα καναν δυόμισι χιλιάδες — κι' εγώ κι' ένας πλούσιος θείος, πρόθυμο να μου στέλνει κι' άλλα, για ρούχα, για βιβλία, για έκτακτα, και... να πληρώνει και τα χρέη μου άμα έπεφτα έξω. Μπορούσα λοιπόν να ζω στην Αθήνα ήσυχος, χωρίς άλλη στενοχώρια, από τη γκρίνια που μου έκαναν... γραπτώς, όταν ζητούσα πολλά. Σπούδαζα τα φυσικομαθηματικά μου στο Πανεπιστήμιο, παρακολουθούσα και φιλολογικά μαθήματα, διάβαζα και στις δυο δημόσιες Βιβλιοθήκες — την Εθνική που ήταν τότε μέσα στο Πανεπιστήμιο, και τη Βιβλιοθήκη της Βουλής — και καλοντυμένος, χορτάτος — τα πρώτα χρόνια ήμουν οικότροφος σε οικογένεια — σύχναζα στα θέατρα, στις συναυλίες, στις διαλέξεις και, αφού γνωρίστηκα λίγο, στα φιλολογικά σαλόνια. Θέλω να πω πως κυνηγούσα τα ιδανικά μου χωρίς να... λαχανιάζω, και πως αν, με τόσες ευκολίες που είχα, δεν γινόμουν κάτι τί, θα ήθελα φτύσιμο.

Ένας φίλος μου όμως, πατριώτης

μου και συμμαθητής μου, με τί κόπους, με τί δυσκολίες, με τί υπεράνθρωπο αγώνα κυνηγούσε, τον ίδιο καιρό, τα ίδια του! Ο φτωχός του πατέρας μόλις είχε να του στέλνει σαράντα δραχμές το μήνα — κάποτε ούτε αυτές. Και για να φτωχοζή ο γιος στην Αθήνα και να σπουδάσει, ήταν υποχρεωμένος να δουλεύει σ' αχυρί. Καθόταν σ' ένα άθλιο υπόγειο, στο Γυμνάσιο της Πλάκας, όπου τον είχε βάλει χάρισμα ένας ύπουργος πατριώτης μας, κι' εκεί — μέσα έτρωγε το ψωμοτύρι του — όταν είχε κιάλα, γιατί πολλές φορές, για να αγοράσει πετρέλαιο και να μελετήσει, κοιμόταν νηστικός. Μόνο του μπαλωνόταν και, όταν ή επιστάτρια δεν του άφηνε τη χάρη, μόνος του έπλενε και σιδέρωνε τ' ασημένια του. Φορούσε ένα τριμμένο κοστούμι, το ίδιο χειμώνα καλοκαίρι — μόνο το παλιό έπαινωφόρι άλλαζε — κι' ένα φουλάκι από καθαυτό, που το είχε μονάκριβο και, από τα πολλά πλυσίματα, είχε καταντήσει κίτρινο. Ο κυριώτερός του πόρος ήταν οι προγυμνάσεις που έκανε σε λίγους κορυφούς ή άμελεις μαθητές, κατάφερνε όμως κάπου-κάπου να διορίζεται κι' έκτακτος γραφέας σε κανένα υπουργείο, ή αντιγραφείας — το ίδιο δυστυχώς έκτακτος — σε κανένα δικηγορικό γραφείο. Τιποτένια πράγματα. Τον περισσότερο καιρό ο φτωχός φοιτητής ζούσε στη μεγαλύτερη στενοχώρια. Κι' ήταν τόσο αξιοπρεπής και περήφανος, ώστε ποτέ δεν καταδέχτηκε να ζητήσει ή να δεχθεί καν προσφερόμενη τη μικρή του βοήθεια — ένα δάνειο, ένα γεύμα ή ένα απόφορι. Μια φορά, θυμώμαι, δοκίμασα να του δώσω ένα πανταλόνι. «Α μπά! μου είπε — σ' ευχαριστώ, με δεν είναι ανάγκη περνά ακόμα με το ποτό που φορώ, κι' ελπίζω να μαζέψω είκοσι δραχμές για να κάμω ένα δικό μου». Δικό του «Ο.τι είχε, ήθελε να είναι δικό του, να το κάνει με τον κόπο του, με την εργασία του, να μη το χρωστά σε κανένα, ούτε στον πατέρα του. Τις μεγαλύτερες και τις σκληρότερες στερήσεις τις τραβούσε για να αγοράσει κι' ακριβά βιβλία της επιστήμης του και, για να τα βγάζει, πέρα με τη βιοπάλη και με τη μελέτη, είναι ζήτημα αν κοιμόταν πέντε ώρες το ημερόνυχτο. Έτσι πέρασε στην Αθήνα τα τέσσερα βασανισμένα χρόνια της σπουδής του. Η σιδερένια του κράση τον βοήθησε να αντέξει ως το τέλος. Έπειτα έδωσε θριαμβευτικές εξετάσεις, πήρε με το σπαθί του το άριστα και μια υποτροφία, πήγε στην Εδρώπη, έμεινε και

έλλα τόσα χρόνια, γύρισε, διορίστηκε άμέσως ύφηγητής και σε λίγο καθηγητής στο Πανεπιστήμιο, άναδείχθηκε ένας από τους κορυφαίους έλληνες επιστήμονες, και πέθανε, έδω και λίγα χρόνια, δαξασμένος, πλούσιος, ευτυχισμένος. Είχε φτάσει κι' αυτός τα μεγάλα του ιδανικά, που είδαμε με τί αγώνα τα κυνήγησε.

Νεαρέ μου άνδρουνε φίλε, τελειόφοιτε, που μου γράφεις και σ' άπό την πρωτεύουσα ένός νησιού, και που σε γνώρισά άπό το γράψιμό σου — δεν είσαι σ' πού, έδω και λίγον καιρό, μ' επισκέφθηκαν μ' έν' άλλο Διαπλάσπουλο — και μού λές πόσο είσαι δυστυχισμένος που δεν έχεις τα μέσα να ικανοποιήσεις τις κλίσεις σου, να κυνηγήσεις τα ιδανικά σου — σ' έδωσες άφορμή να γράψω σήμερα για το φτωχό συμμαθητή μου. Κι' αυτός, βλέπεις, στάθηκε «κυνηγός κάποιων ιδανικών που ή εκπλήρωσή τους θακανε την ευτυχία του». Δεν απέλιπίσθηκε όμως, δεν λιποψύχησε «σε λόγγο του κυνηγιού», ώστε «να στρέψει το κυνηγετικό του τουφέκι κατ' επάνω του». Παρά ήρθε δώ, έξακολούθησε γενναία το κυνήγι, κι' επιτέλους βρήκε και πέτυχε τα πολύτιμα «θηράματα». Έτσι είναι ο κόσμος, φίλε μου, και για πολλόν καιρό δεν θαλλάξει. Δεν μπορούν να χουν έλλοι τα «μέσα» — έναν πατέρα κι' ένα θείο, όπως έτυχε ναχω εγώ. Οι περισσότεροι είναι υποχρεωμένοι να τα βρουν, να τα δημιουργήσουν μόνοι τους, όπως τόκαμε ο φτωχός μου συμμαθητής και τόσοι άλλοι, άμετρητοι, «Φρεάντληδες». Το ξέρω: Καθένας δεν έχει το θάρρος για ένα τόσο σκληρό κι' άδέσποτο ίσως αγώνα. Μά όταν δεν τόχη, δεν πρέπει, δεν κερδίζει τίποτα, να παραπονιέται για την τύχη του. Και προπάντων να θέλη να φύγει άπ' τη ζωή σ' άλιποτάχτης. Ένα θάρρος, πολύ μικρότερο, που του χρειάζεται, εύκολα μπορεί να το βρή. Κι' είναι να ζήση άπαρνούμενος τα μεγάλα ιδανικά, που δεν έχει το μεγάλο θάρρος να τα κυνήγησει. Ονειρευόταν να γίνει ένας μεγάλος επιστήμονας; άς άρκεσθι να γίνει ένας καλός έμπορος, ένας άξιος τηλεγραφητής ή ένας τίμιος υπάλληλος. Αλλά, αυτό θακανε κι' εγώ, αν, όταν τελείωσα το Γυμνάσιο στην πατρίδα μου, δεν είχα τα μέσα ναρθώ στην Αθήνα να σπουδάσω. Γιατί το θάρρος του φτωχού μου συμμαθητή φοβάμαι πολύ πως δεν θα τόχα. Έτσι είναι ο κόσμος, άγαπητοί μου — ούτε θαλλάξει τόσο γρήγορα...

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΓΙΑΣΕΜΙΑΣ

Πονώ! μη μου τα κόβεις τα λουλούδια

Και μου πληγώνεις τ' άπειρα κλαδιά

Μέσ' στην καρδιά του κάθε μου ά-

Έχω χαρίσει κάτι άπ' την καρδιά μου.

Κι' αυτή ή καρδιά μου, όταν τη σέρ-

Πληγώνεται, ματώνεται και λυώνει,

Κι' ο πόνος ο βαθύς τρανεύει άνέλπι-

Και γέρνουνε κι' οι πράσινοι μου οι

Μη μου τα παίρνεις τ' άσπια λουλού-

Δε χάριξαν το χρυσόφως ακόμα.

Έσ τα να ζήσουν λίγο ακόμα ξέγνοια-

Και πάντα όταν θα πέσουνε στο χώμα.

Δε θέλω να τ' άγγίξουν χέρια άνθρώ-

Τα ευδιασμένα δόλοεκα παιδιά μου.

Μέσ' στην καρδιά του κάθε μου άσπρο-

Έχω χαρίσει κάτι άπ' την καρδιά μου,

Πιριγιπέσσα

ΛΟΓΙΑ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Απόψε ή νύκτα είναι γλυκειά, σάν μια βραδυά τ' Απρίλη!... Τ' άεράκι περνά έλαφρό άνάμεσα άπ' τα κλαδιά των δέντρων και στο πέραςμά του κάτι τους ψιθυρίζει βιαστικά.

Τ' άστρα στέλν κατάμαυρο ούρανό λάμπουν σάν πολύτιμα σκορπισμένα διαμάντια, σάν φωτεινές καντήλες μ' ένα παρήγορο φως... Μοιάζουν σάν μικρές άγνες ψυχές άγγέλων, όπως άκουγα να μου λένε στο παραμύθι σάν ήμωνα μικρή.

Αστρα, ήθε μου, είσθε ευτυχισμένα εκεί πάνω; Δεν ξέρω, μ' άμω φαίνεται πως ή λάμψη σας τρεμουλιάζει πάντα μ' ένα παράπονο, θαρρώ πως οι άχτίδες σας πέφτουν σάν δάκρυα φωτός... Γιατί, άστρα; Ποιό τάχα είν' εκείνη που μπορεί να σάς πληγώνει μέσα στην τόσο γαλήνη σας; Και μέσ' στην σιγαλιά της νύκτας μιά φωνή ούράνια θαρρώ ότι φτάνει ως ταυτιά μου.

Μάθε, άκούω να μου λέη, μάθε λοιπόν την αιτία της λύπης που κάνει κάποτε το φως μας να τρέμει έτσι σάν ένας λυγμός. Είναι ή μοναξιά, κι' ή άνια που βασίλειει σή μακρόχρονη ζωή μας. Μη κοιτάς που μ' ε βλέπεις, άπό κει κάτω, όλα μαζί κοντά-κοντά να σχηματίζουμε μιά χαρούμενη παρέα — κοιτάξέ μας με πιο προσοχή και θά ήης τί άβυσσος μās χωρίζει, θά ήης ότι τάστρα που νομίζεις γειτονικά και που θαρρείς ότι τόνα στέλνει στο άλλο με μιά άχτίδα τις μυστικές του σκέψεις, δεν είναι παρά ξένα μεταξύ τους. Ω! πόσο συχνά ή λαμπερές μας άχτίδες γεμάτες άπό ένα ξεχειλισμα αίσθημάτων δεν πέφτουν μέσ' σταδιάφορο κενό... — Ω άστρα, σάς καταλαβαίνω τόσο καλά! Πόσο μοιάζετε με τις ψυχές που

ζούν βαθειά κλεισμένες σ' ένα κόσμο δικό τους... Γελούν, μιλούν, συναναστρέφονται τους άλλους, μ' μέσα τους είναι ξένες με τα γύρω.

Αστρα, ψυχές μόνες, μη λυπάστε για την μοναξιά σας, γιατί ίσως είναι καλύτερα να ζή κανείς μέσα σ' ένα κόσμο δικό του φανταστικό, χωρίς συντροφίες, παρά να γνωρίζει τον κόσμο της πραγματικότητας τον γεμάτο κακία και μικρότητα.

Σφιγξ

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ

Στάσου, διαβάτη. Μην περνάς άδιάφορα άπό μπρός μου, όπως περνούν τόσοι άλλοι, οίχοντες ένα βλέμμα περιφρονητικό. Κάθισε δώ να σου τα πω όλα.

Νά με τώρα ένα έρεπιο, ένα ξεσκλίδι καραβιού οίχμένο στ' άκρογιαλί. Ήμουν τόσο όμορφο, τόσο ώραίο όταν άκόμη ζούσε ο καπετάνιος μου!

Μά στάσου, μη φεύγεις, στάσου να στα πω άπ' την άρχή. Είναι ή ζωή μου γεμάτη πίκρες και χαρές. Μοιάζει τόσο με τη δική σας των ανθρώπων, ώστε νομίζω πως θά θέλεις να μ' άκούσης. Κάτσε δώ, σ' εκείνη την πέτρα.

Λοιπόν που λές, ήμουν κι' εγώ κάποτε, ένα καράβι, ένα πανώριο φρεσκοβαμμένο καράβι, το καλύτερο του νησιού. Και με είχε ένα τέτοιο καμάρι ο καπετάνιος μου, που δε λέγεται. Ω, τί ευτυχισμένες μέρες, όταν έσχιζα τα γαλανά της θάλασσας νερά! Με λίκνιζε άργά-άργά, όπως ή μαννούλα το παιδάκι της, στην άγκαλιά της. Ο ούρανός ψηλά γελούσε, τα ψαροπούλια έρχονταν και κάθονταν στα ξάρτια μου ψηλά κι' ο μικρός μουσος μου τραγουδούσε γλυκά τραγούδια.

Ω, πάλι τα χρυσάφια δειλινά. Ή καρίνα μου έσχιζε σάν άλέτρι τη θάλασσα, που εκείνη τη στιγμή την έρριχνε με τριαντάφυλλα πολλά, πολλά ο ήλιος που πέθανε, κάνοντας την να φαίνεται σάν κάμπος ροδοσπαρμένος...

Κι' ω, πάλι τα βράδια, τα μαγικά φεγγαρόλουστα βράδια, που ο ούρανός με τα χρυσά του άστρα φαίνεται σάν κόσμινο που κοκκινίζει χρυσάφι κι' άσήμι, τριγύρω στην πλάση. Τα ώραια ναυτικά τραγούδια;

Μά περνούσαν οι καλές ήμέρες κι' έρχονταν τα μπουμπουνητά κι' οι τρικυμίες. Ή θάλασσα άγριεψε, ήθελε να με φάη. Μά εγώ περφόρα έσχιζα τα νερά της κοροϊδεύοντας την. Και μάλιστα στις πιο κρίσιμες στιγμές εγώ χόρευα χαρούμενα.

Κουβαλούσα στάρι, κριθάρι, του κόσμου τα καλούδια, άπό μέρος σε μέρος. Ήμωνα τόσο ευτυχισμένο.

Αλλά κάποτε, έκει που καθρεφτιζόμουν στα νερά της θάλασσας, είδα πως είχα γεράσει. Κοίταξα και τα μαλλιά του καραβιού μου, κι' αυτά είχαν άρχισι να χιονίζουνται.

Και πέρασαν κι' άλλα κι' άλλα τόσα χρόνια. Είχα γεράσει, ναι γέρασα, δεν ήμουν σάν και πρώτα ώρα. Ως που ήρθε μιά μέρα — ω, δεν θά την ξεχάσω εκείνη την τρανερή μέρα και μās έπιασε ή καταρριμένη τρικυμία.

Αλλίμονο όμως; φίλε μου! Δεν ήμουν πια δυνατό, δεν άντεχα. Σακατεμένο, χωρίς πανιά και τιμόνι οίχτηκα σ' αυτή την άκρογιαλιά που με βλέπει. Άπό τότε δεν είδα τον καλό μου καπετάνιο. Ίσως να πέθανε, ποιός ξέρει. Ήταν τόσο λυπημένος όταν με άποχωρίστηκε. Δε θέλησε να με χαλάση. Το θαωρούσε ντροπή να καταστρέψι το καράβι που τόσα χρόνια τον έθρεψε.

Μά κακοί άνθρωποι έρχονται και σιγά-σιγά μου παίρνουν τη ζωή. Ένα ένα τα ξύλα μου φεύγουν, πέφτουν στη φωτιά. Περθαίνω, καταλαβαίνω πως πεθαίνω. Και πάλι έρχονται πάνω μου τα ψαροπούλια, και πάλι μου φιλεί τα πόδια το κύμα, θυμίζοντάς μου τα μακρινά ευτυχισμένα περασμένα.

Ω, διαβάτη, σε κούρασα, μ' άκούεις — πα την ιστορία μου για να έλαφρώσω. Μοιάζει τόσο ή ζωή μου με τη δική σας των ανθρώπων... Και τώρα γειά σου. Ίσως δεν θά με ξαναδής πια, ίσως άγριο, μεθαύριο δεν θά ύπάρχω...

Θάλης Βλαστός

ΟΙ ΓΕΡΟΙ

Οι τελευταίες άχτίδες του ήλιου χρύσωναν άκόμη τις κορφές των λιγιστών δέντρων. που όρθώνονταν στον περιβολό του Γηροκομείου.

Περνούσα μπροστά άπ' αυτό και σάν κάτι να μ' έσπρωχνε, στάθηκα σκεπτικός, άφίνοντας το βλέμμα μου να πλανηθεί πάνω στα ήρεμα και σεβάσμια πρόσωπα των άπομάρων της ζωής που γέμιζαν τον περιβολό, θυμίζοντάς μου διάλειμμα σ' αυτή σχολείου.

Άλλοι καθιόντοι στα παγκάκια κοιτάζουν σιωπηλοί την κίνηση του δρόμου, με μιά λεπτή ειρωνία χυμμένη στα πρόσωπά τους, ενώ άλλοι σεργιάνει σε μικρούς όμιλους στα δρομάκια του περιβολού, κουβεντιάζοντας σιγά μετ' αλλήλους.

Πόσο ξένοι φαίνονται αυτοί, οι τόσο παλιοί όμως γνώριμοι, μέσα στην κίνηση της ζωής. Ζούν σε μιά άόδυνη σχεδόν ήρεμία ψυχής και σώματος, αυτοί, που λίγο πρωτιότερα ήταν οι δημιουργοί της ζωής!

Καθένας άπ' αυτούς κλείνει μέσα του κι' άπό μια άδιαφορή είκόνα της ζωής.

Ίσως αυτός ο συμπαθητικός γεροντάκος, που καθισμένος στο μαγαζάκι στηρίζει το κάτασπρο κεφάλι του στο χοντρό του ραβδί και βλέπει μ' άγάπη το βλέμμα τον κηπουρό, ένα νέο παιδί που σκαλίζει κει κοντά κάποιον μικρό φυτό, φέρνει στη μνήμη του τον καιρό, που κι' αυτός νέος έρχόταν, γεμάτος όνειρα κι' ελπίδες, να παλαίση, χαρωπά όμως, στην παλαιότερα της ζωής.

Ή ζωή τότε του φαίνόταν ένα μικρό παιγνίδάκι, που όπως θέλει το κάνει κανείς.

Μά γρήγορα είδε τη μεγάλη του πλάνη.

Ή πάλι ήταν σκληρή, πολύ σκληρή. Ήρθαν τα βάσανα, ήρθαν οι πίκρες κι' οι άπογορευτικές, που άλύπητα χτυπώντας τον του λύνισαν τη μεγάλη του θέληση.

Και τώρα, σάν κορμός γέροντος δέντρου, που ο άγριος άέρας του ξέριανε τα φύλλα και το άκούσε τα κλαδιά, στέκεται βουβός παρατηρώντας με συμπάθεια το παιδί, που δουλεύει σκυμμένο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Ο Βόλφγκανγκ» του Μ. Ρ. Κ. Ώς θέμα καλό και ως ανάπτυξη επίσης. «Αλλά δεν μ' άρεσει αυτή η διακρίση των εθνικών αισθημάτων σου έναντι ενός μεγάλου εθνους. Αν άλλαχθῇ λιγάκι το κομμάτι — ιδίως σ' αυτό το σημείο — θα γίνῃ δημοσιεύσιμο. — «Ανέκδοτο» του Κ. Ρ. Δεν ἔχει ενδιαφέρον γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ. καὶ δὲν εἶναι γραμμένο σὲ κατάλληλη γλώσσα. — «Ο φτωχός» του Ταυρομάχου. Γιὰ πρωτόλειο ἀρκετὰ ἐνθαρρυντικό, ἀλλ' ἀτεχνο βέβαια. — «Ο Π.» του Γρίφου. Καλό, ἀλλὰ ν' ἀλλάχθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἥρωος, Πρόσωπα ποὺ ἔλαβαν μέρος σὲ πολιτικὲς διαμάχες δὲν ἀναφέρονται στὸ περιοδικό μας γιὰ νὰ μὴ δοθῇ ἀφορμὴ γιὰ παρεξηγήσεις. — «Στὴ θάλασσα» τοῦ Τζίλ. Πολὺ κοινό. Δὲν ἔχει καμμιά πρωτοτυπία. — «Τὸ καλὸ σπῆτι» τοῦ Θουλικού Δικτάτορος. Ὁραϊκότατο τὸ ποιήμα ἀλλ' ἡ μετάφραση δατερεῖ πολὺ, ἰδίως στὸ μέτρο καὶ στὴ μουσικότητα. — «Τοῦ Χάρου καὶ τῆς Λυγρῆς» τοῦ Ἰσκαντέρ. Πολὺ τραγικό. Ὁραία ἡ διασκευή. — «Σὰν ὁ χρόνος κυλᾷ» τῆς Α²—Β². Πολὺ μεγάλο, πολὺ θλιβερό καὶ σὲ μέρη μέρη ἀκατανόητο. Πόσες φορές δὲν σὲ σύστηρα ν' ἀποφεύγετε τὰ προσωπικὰ θέματα. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Ἀγνή Σουζάνα, κ. (ΕΒ). Ναυτοπούλα, κ. (ΑΚ). Γέρος τοῦ Μωριά, ἄ. (ΦΔ). Χωραίτισσα, κ. (ΔΧ). Εσπῆ Ἀεροπόρος, κ. (ΑΕ). Μικρός Ρεπόρτερ, ἄ. (ΓΝ). Ἀθάνατο Χρυσάνθεμο, κ. (ΧΠ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Φάνης Ἀφαντος, κ. Τραγοῦδι τῆς Φλογέρας, κ. Ἀνθρωπάκος, ἄ. Ἀπλὴ Ζωή, κ. Χρυσάλλης, κ. Ἀλκυονίδας, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Μωραϊτικο Σταφύλι** (μὲ χάρα ἔλαβα γράμμα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό· μὰ γιατί ἄργησες τόσο; φυσικά. βγαίνω 57 χρόνια κι' ὅλοι οἱ σημερινοὶ λογοτέχνες ἦταν μιά φορά Διαπλάσσοπουλα· κι' ὁ κ. Ξενοπούλος ἐπίσης, ποὺ τώρα εἶναι ἀρχισυντάκτης μου!) **Βασιλίσσαν τοῦ Πόνου** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· λυπήθηκα ποὺ πέρασες τόσο μεγάλη ἀρρώστεια· γράψε μου τώρα ποὺ, εὐτυχῶς, εἶσαι καλά!) **Ἀγνήν Καρδιάν** (ὠρατὸ τὸ γράμμα σου· σὲ λίγο, ἀφοῦ εἶσαι στήν Γ' τοῦ Γυμνασίου, θὰ μπορῆς νὰ διαβάξῃς ὅλα αὐτὰ τὰ ὠραία βιβλία ποὺ ἐπιθυμεῖς· ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα τί νὰ σπουδάζῃς, εἶναι νωρὶς ἀκόμα· ὥς ποὺ νὰ τελειώσῃς τὸ Γυμνάσιο, μπορεῖ νὰ σοῦ γεννηθῇ καμμιά ἄλλη κλίση!) **Φροσούλαν Ἀφεντουλίδου** (ἐξετέλεσα· τὸ γράμμα σου μ' εὐχαρίστησε πολὺ· ἐλπίζω νὰ μὴ ἀργήσῃς πάλι νὰ μοῦ ξαναγράψῃς!) **Κατακτητὴν** (περίεργο νὰ μὴ σοῦ ἀρέσῃ ἡ Γεωγραφία· ἀλλὰ πάλι καλὰ ποὺ σ' εὐχαριστεῖ τόσο ἡ ἱστορία· ὥστόσο τὰ δυὸ εἶναι ἀλληλένδετα· μπορεῖς νὰ ξέρῃς τί ἔγινε στὸν κόσμο, ἀν δὲν ξέρῃς τὸν κόσμο τὸν ἴδιον;) **Μικρὸ Σκουληκάκι** (κι' ἐγὼ χαίρω ποὺ μπαίνει στήν κίτησιν· αὐτὰ τὰ Π. Πνεύματα ποὺ μοῦ στέλνεις, δὲν εἶναι τόσο καλὰ· περμένω ἄλλα, καλύτερα· καὶ πάντα νὰ μοῦ τὰ γράφῃς σὲ χωριστὸ χαρτί!) **Ἀνδρέαν Γιαννόπουλον, Κουνούπι** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 Φεβρουαρίου, θάπανθῃω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ τοῦ 273ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Ἴδε τὴν προκήρυξιν εἰς τὴν σελίδα 166 Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τοῦτου δεκταὶ μέχρι τῆς 2 Μαΐου.

172. Δεξιόγραφος

Σύμφωνο ἀπλὸ τὸ πρῶτο μου,
Κάτοικος τᾶλλο μικρῆς χώρας,
Καὶ ποταμὸς ὠραίος τὸ σύνολο
Ἀλλης, μεγάλης, νικηφόρας.
Γρίο Κορτεζίνιο

173. Στοιχειόγραφος

Ὅταν ἀρχίσω, μὲ νεκροῦς
Τὸ ἔδαφος σκεπάζω.
Ἀρχὴ καὶ τέλος μου ἂν σβυσθοῦν,
Μὲ πόνο ἀναστενάζω.

Πειραιωτάκι

174. Μεταγραμματισμός

Εἰμ' ἓνα νησί μικρό,
Μοῦ ἀλλάζεις τὸ κεφάλι;
Λύτη μου, τί ζωνοῦ;
Φῶς στὴ νύχτα θὰ προβάλλῃ!
Κεραμίδιος Γάτος

175. Αἶνιγμα

Τὸ θηλυκὸ μου σοῦ ξαναφέρει
Ὅ,τι κι' ἂν ἔζησες στὸ παρελθόν·
Στὸ οὐδέτερό μου κάθε τι γέρνει
Κι' ὁ τρόμος εἶναι τῶν ζωντανῶν.
Μυρτίλλη

176. Πυραμὶς

+
+ +
* * + * *
* * + * *
* * * + * * *
* * * + * * *

Ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειρὰν: φωνῆεν, μεγάλη θεά, μέρος τοῦ ἄνθους, τὸ ὠραῖον, υἱὸς τοῦ Αἰόλου. Καθέτως οἱ σταυροὶ ἀρπυια.

Ἀθῶα Ὑπαρξίς

177. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 5 1 8 9 = Ζῶον
2 8 9 3 7 3 9 = Μέρος οἰκοδομῆς
3 4 5 1 1 8 3 9 = Λίθος πολῦτιμος
4 5 6 8 9 8 3 8 = Πρωτεύουσα
5 1 4 2 8 9 = Ὄση ὑψηλὰ
6 3 7 3 9 = Νῆσος
7 5 9 2 8 5 = Πνεῦμα
8 6 8 9 = Θεά
9 5 6 7 2 8 9 = Ἀρχαία πόλις Κομήτης

178. Μαγικὴ Εἰκὼν ἄνευ εἰκόνας

— Ε! Μαρία! τῶς ἀκόμα; ἦρθε!
— Ποιός, καλέ;
— Μὰ δὲν τὸν ἄκουσες;
Μαῦρη Προσωπιδόφορος

179. Μεσοστιχίς

Τὰ μεσαία γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν ὠραῖον πτηνόν:

1, Πόλις τῆς Λακωνίας μὲ μνημεῖα μεσαιωνικά· 2, Μικρὰ νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 3, Ἀπαράτητον εἰς τοὺς ζωγράφους· 4, Σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος.
Κερκυραϊκὸ Ζιζάνιο

180-184. Ὁμοιόμορφα Φωνηεντόλιπα

1. Π Ρ Σ = Κράτος
2. Π Ρ Σ = Πόλις
3. Π Ρ Σ = Ὀκεανὸς
4. Π Ρ Σ = Ἀρχαῖος βασιλοπαις
5. Π Ρ Σ = Βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν Ἀλκυονίδας

185. Γεῖφος

ιβ ιβ ι ι
ιβ ι ι ι
ιβ ι ι ι
ιβ ι ι ι
Τρύπα στὸ Νερό

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 45 καὶ 52

539. Χελιδὼν - Ἀηδὼν (χέλι, αἶ, Δών).—540. Ἰσχνός-Ἰχνος.—541. Ἰέρων-Ἰερόν.—542. Ὁ Ἀρκάδιος, ἡ Ἀρκαδία, τὸ Ἀρκάδιον.—543. Ρ Α Μ Α (ἀνΑΜΑΡτητος). Α Δ Α Μ (ἐβδοΜΑΔας...). Μ Α Ν Η (τὴΝ ἈΜερικὴν...). Α Μ Η Ν (Ἡ Λυών, Ἡ Μασσαλία...). 544. ΥΠΟΛΑΪΣ (Παῦλος, Ὁποῦς, Λυσίας, ἀπόλυσις, Ἰόλαος, Σύλλας.—545—549. Διὰ τοῦ Υ: Ἡσαῦ, Σαοῦλ, Ναυῆ, Εὔα, Ἰούδας).—550. Μῆδενι Ε Ι Σ συμφορὰν δνειδίσεις (Ἡ ἀνάΔ Ι Σ γνωσις κατὰ στίχον ἐκ τῶν Ν Ε Ι κάτω. Αἱ λέξεις τῆς ἀκροστιΑ Ν Ο χίδος: ΕΙΣόδια, ΔΙΣκοβόλος, Φ Ο Ρ ΝΕΙλος, ἌΝΟυβις, ΦΟΡμυγς, Σ Υ Μ ΣΥΜΕών, ἘΝΙκός, ΜΗΔος). Ε Ν Ι —551. Ἡ πίστις σου σὲ ἔσω ΜΗ Δ σε (ὕπ' εἰς τ' εἰς ου σὲ ἔσω σε).

628. Πηνελόπη (πινέλο, πῖ).—629. Κεράσιον (καί, Ρά, σῖ, ὄν).—630. Σφόδρα-φόδρα.—631. Λυβέκη-Κυβέλη.

632. Ι Ο Σ 633. ΝΕΙΛΟΣ (ἔλος, ἴον, λί- Σ Ο Υ Ε Ζ νον, οἶνος, Σό- Π Ε Ρ Σ Ε Υ Σ λαι).—634. ΤΟ Α Δ Ε Ε Α Ν Δ Ρ Α ΓΟΡΓΟΝ ΚΑΙ ΧΑΡΙΝ ΕΧΕΙ (ΤΟκος, ΓΟΡγίας, ΓΟ- Νος, ΚΑΙρός, ΧΑρά, ΡΙΝόκερος, Ἐ- τος, ΧΕΙρων).—635. Ἀβουλος ὁ νοῦς διπλὸς ὁ κόπος.—636. Φιλόνεικος ἡ αἶψ (φύλλον εἰκοσιεῖς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΕ'—128]

Θ ἂ ἦθελα πολὺ ν' ἀνταλλάξω Μ. Μυστικά με τ' ἀγαπητὰ Διαπλάσσοπουλα. Θὰ ἦμουν πολὺ ὑποχρεωμένη σὲ ὅσα θὰ εἶχαν τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ γράφουν πρῶτα. Ἀσπασία Περικλέους Πατρῶς 7, Πάτρας

[ΔΕ'—129]

Α ελλώ, Μικρὸ Ἄμυλο, Πουπέ, μὲ ξέρετε; Ἀπατάσθε. Ἄν ἐπιμένετε ἀποδεῖξετε το. Φάνης Ἀφαντος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τόμοι: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1934), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 41 τόμους ὑπάρχουν οἱ 40 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894—1928 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἀρραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 καὶ 1934 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἀρραφὸς δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δρχ. 35 εἴτε ἀρραφὸς εἴτε ραμμένος.